

URZĄD MIEJSKI

w Czechowicach-Dziedzicach

Plac Jana Pawła II 1
43-502 Czechowice-Dziedzice
tel. 32 21 471 10 Fax. 32 21 471 82
e-mail. um@czechowice-dziedzice.pl
www.czechowice-dziedzice.pl

GODZINY PRACY:

poniedziałek-środa 7:30-15:30
czwartek 7:30-17:30
piątek 7:30-13:30
w soboty, niedziele i święta nieczynny

DYŻURY:

Burmistrz **Marian Błachut** i jego zastępcy **Maciej Kołoczek** i **Paweł Mrowiec** przyjmują mieszkańców w ramach skarg i wniosków w każdy:
poniedziałek 14:00-16:00 pok. 201
czwartek 14:00-16:00 pok. 201
Wymagane są wcześniejsze zapisy tel. 32 21 47 132

Przewodniczący Rady Miejskiej **Damian Żelazny** i Wiceprzewodniczący **Bartłomiej Fajfer** przyjmują mieszkańców w każdy:
czwartek 15:30-16:30 pok. 206

Radni miejski, powiatowi i wojewódzcy przyjmują mieszkańców w ramach swoich dyżurów, których bieżąco aktualizowana lista znajduje się na stronie www.bip.czechowice-dziedzice.pl

BIURA POSELSKIE I SENATORSKIE:

Jacek Falfus (filia)
ul. Słowackiego 32, tel. 33 828 39 60 (Bielsko-Biała)
www.jacekfalfus.pl • jacekfalfus2001@poczta.onet.pl

Mirosława Nykiel (filia)
ul. Legionów 83, tel./fax 33 821 39 59 (Bielsko-Biała)
www.miroslawanykiel.pl • miroslawanykiel@sejm.pl

Andrzej Kamiński (filia)
ul. Słowackiego 2 (I piętro), tel. 502 236 518
www.kaminskiandrzej.pl • biuro@kaminskiandrzej.pl

TELEFONY ALARMOWE:

- Numer alarmowy z tel. kom. i stacji: 112
- Pogotowie ratunkowe: 999 lub 32 215 20 00
- Straż pożarna: 998
- Policja: 997 Komisarjat Policji: 32 214 88 10
- Straż Miejska: 986 lub 32 215 54 92
- Niebieska Linia - 0-801 120 002
- Og. Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Ogólnopolski nr ratunk. w górach: 601 100 300
- GOPR - grupa beskidzka - 985, 33 829 69 00
- Ogólnopolski nr ratunk. nad wodą: 601 100 100
- Śląskie WOPR - 500 543 210
- Pogotowie ciepłownicze - 993 lub 32 215 21 51
- Pogotowie energetyczne - 991
- Pogotowie gazowe - 992
- Telefon zaufania - 988
- Informacja telefoniczna - 118 913
- Wodociągi i kanalizacja:
32 215 37 17 (PWiK) oraz 32 215 31 71 (PIM)
zgłoszenia awarii (całodobowo): 994 (bezpłatny)
oraz 32 215 31 71, 32 215 21 51, 601 312 877
- Informacja PKM: 32 215 91 78
- Informacja PKP:
PKP Intercity S.A. - 703 200 200
Przewozy Regionalne Sp. z o.o. - 703 20 20 20
Koleje Śląskie Sp. z o.o. - 32 428 88 88
Koleje Małopolskie Sp. z o.o. - 703 20 20 25
- Na wypadek klęski żywiołowej: 32 214 71 66
- PCK Grupa Ratownictwa: 669 881 302

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC jest czasopismem bezpłatnym, kolportowanym w kilkudziesięciu punktach na terenie miasta i gminy.
Zapraszamy do następujących punktów kolportażu biuletynu:

CENTRUM MIASTA - osiedla CENTRUM, LESISKO

Urząd Miejski - Pl. Jana Pawła II 1 (oraz inne wydziały)
Miejska Biblioteka Publiczna Wypożyczalnia - Żeromskiego 14
Cukiernia ASTERIA i Kawiarnia MALINOWA - AMBASADA SŁODKOŚCI - Pl. Jana Pawła II 4/2
Miejska Biblioteka Publiczna Czytelnia - Niepodległości 32/34
Miejski Dom Kultury - Niepodległości 42
Powiatowy Urząd Pracy Filia w Czechowicach-Dziedzicach - Kopcza 1
Punkt Obsługi Finansowej POLCAS - Słowackiego 13 (przy Rondzie Solidarności)
Sklep SPOŁEM DELIKATESY - Kolejowa 1
Punkt Sprzedaży Biletów PKM - Towarowa (przy płycie dworca autobusowego)
Kiosk WEST - Towarowa 2 (przy płycie dworca autobusowego)
Biuro Pośrednictwa i Finansów RENOMA - Towarowa 2b
Sklep i Punkt Obsługi Finansowej EMIKAS - Słowackiego 2
Sklep SPOŁEM NASZ DOM - Słowackiego 24
Sklep SPOŁEM - Konopnickiej 1
Centrum Języków Obcych BEST - Kolejowa 15
Sklep PARTNER RTV-AGD - Sobieskiego 10 (przy placu targowym)
Ośrodek Pomocy Społecznej - Kolejowa 37
PROPER Palarnia Kawy i Kawiarnia Proper COFFEE & MORE - Kolejowa 17
Sklep SPOŁEM SUBIEKT - Sobieskiego 86
AGENCJA UBEZPIECZENIOWA Marcin Maleszyk - Klasztorna 1
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Pływalnia WODNIK - Legionów (obok Ronda AK i NSZ)
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Stadion - Legionów 145
Administracja Zasobów Komunalnych - Legionów 85

PÓŁNOC MIASTA - osiedla RENARDOWICE, PÓŁNOC, BARBARA, DZIEDZICE

Urząd Skarbowy w Czechowicach-Dziedzicach - Nad Białką 1a
Sklep SPOŁEM - Górnicza 67
Kiosk Prasowy i Wielobranżowy - Węglowa (przy przystanku autobusowym)
Delikatesy Osiedlowe - Polna 31a
Sklep wielobranżowy - Michałowicza 6c
Dom Handlowy DZIEDZIC - Szkolna 40
Sklep SPOŁEM WALCOWNIK - Traugutta 19
Cukiernia i Kawiarnia CZEKOLADOWA - Traugutta 29
Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej - Drzymały 16
Sklep LEWIATAN - Legionów 20 (przy skrzyżowaniu z Waryńskiego)
GROSZEK - Waryńskiego 30b (przy skrzyżowaniu z Ochodzką)

POŁUDNIE MIASTA - osiedla TOMASZÓWKA, GÓRNE, POŁUDNIE

Sklep SPOŁEM WANDA - Łukasiewicza 57
Sklep SPOŁEM - Łukasiewicza 2
AUTOTEST Stacja Kontroli Pojazdów - Kopernika 3
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 3 - Legionów 187
DELIKATESY DELISSO - Legionów 158
Sklep SPOŁEM IWONA - Legionów 191
Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Podlarysz 2
EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Lipowska 72 (przy skrzyżowaniu z DK-1)
Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Zamkowa 74 (w Strażnicy OSP)
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 1 - Zamkowa 76
EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Mazańcowska 64
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 2 - Mazańcowska 68
Urząd Celny w Bielsku-Białej Oddział w Czechowicach-Dziedzicach - Mazańcowska 70
Sklep Spożywczy NA GÓRNYCH - Mazańcowska 98p

GMINA - sołectwa LIGOTA, BRONÓW, ZABRZEG

Sklep Spożywczy - Czechowicka 4, LIGOTA BURZEJ
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Burzej - Bory 2, LIGOTA BURZEJ
TRÓJKA SC - Bielska 5, LIGOTA CENTRUM
Delikatesy Wiejskie - Bielska 2, LIGOTA CENTRUM
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Ligota Centrum - Wapienicka 1, LIGOTA CENTRUM
Sklep Spożywczy - A.Czyża 1 (skrzyżowanie z Międzyrzeczką), BRONÓW
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Bronów - A.Czyża 12, BRONÓW
Delikatesy Wiejskie - Jaworowa 1, LIGOTA MILIARDOWICE
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Miliardowice - Miliardowicka 68, LIGOTA MILIARDOWICE
Sklep Spożywczy (LEWIATAN) - Miliardowicka 17a, ZABRZEG
Sklep Spożywczo-Przemysłowy AGMA Renata Pocięgiel - Miliardowicka 17a, ZABRZEG
Apteka NA WIDNEJ - Widna 1, ZABRZEG
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Zabrzeg - Gminna, ZABRZEG
Delikatesy U ANI - Stadionowa 32, ZABRZEG (przed wjazdem na stadion LKS SOKÓŁ)

Zapraszamy do współpracy - tel. 32 21 47 186

BIULETYN

SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC

ISSN 1248-6939 | BEZPŁATNE CZASOPISMO INFORMACYJNE
CZECHOWICE-DZIEDZICE BRONÓW LIGOTA ZABRZEG

5/2019 maj

Święto Patrona Miasta

KOMPOSTUJ - nie marnuj!

Ukwiecona gmina

W NUMERZE m.in.

Święto Patrona Miasta
strony 2-5

Dopłaty do cen wody,
więcej na drogi
strony 6-9

Z wizytą w oczyszczalni
strony 10-11

Z frontu robót
strona 12

Kompostuj, zamiast
wyrzucać i marnować
strony 12-15

50 lat „Jedenastki”
strony 16-17

Ekologia
strona 18

Kultura
strona 19

OKŁADKA:

Wiosenne kwiaty na Skwerze Stulecia
oprac: Red. | Zdjęcie: Red.

BIULETYN SAMORZĄDOWY
CZECHOWIC-DZIEDZIC

Ukazuje się 10 razy w roku (2019)

Czasopismo wydaje
URZĄD MIEJSKI
W CZECHOWICACH-DZIEDZICACH
Pl. Jana Pawła II 1
43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE
www.czechowice-dziedzice.pl

Nakład: 6000 egz.
Druk: Times | Czechowice-Dziedzice
Projekt, opracowanie graficzne,
skład i przygotowanie do druku - Red.

REDAKTOR NACZELNY:

PAWEŁ MIZERA
Tel. 32 21 471 86
biuletyn@um.czechowice-dziedzice.pl

RADA PROGRAMOWA:

MACIEJ KOŁOCZEK (przewodniczący)
KRZYSZTOF BERGEL
ANDRZEJ MAJ
ALICJA OGIEGŁO

ŚWIĘTO PATRONA MIASTA

20 lat pod patronatem
św. Andrzeja Boboli

Tegoroczne obchody ŚWIĘTA PATRONA MIASTA, które odbyły się 19 maja, miały wyjątkowy charakter ze względu na 20. rocznicę ustanowienia św. Andrzeja Boboli patronem Czechowic-Dziedzic.

Obchody rozpoczęła msza święta w kościele pod wezwaniem Świętego Andrzeja Boboli. Następnie procesja z relikwiami patrona miasta przeszła do kościoła pw. NMP Królowej Polski. Uroczystości na Placu Jana Pawła II rozpoczęły się od prezentacji scenicznych. Wystąpiły trzy chóry: Chór Mieszany „LUTNIA” z Ligoty, Czechowicki Teatr Muzyczny „MOVIMENTO” oraz Chór „BOBOLANIE”.

Obchody zakończyła msza święta w kościele oo. Jezuitów pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli (aleja św. Andrzeja Boboli 2).

W ubiegłym roku uroczystości obchodziliśmy osiemdziesiątą rocznicę sprowadzenia do naszego miasta relikwii świętego – to wydarzenie, jak i życiorys świętego Andrzeja Boboli i historię ustanowienia go patronem miasta przypominamy poniżej i obok. (Ł.P., Red.) ■

Na zakończenie imprezy wystąpiła ARKA NOEGO, a koncert wypełnił publicznością cały Plac Jana Pawła II.

Andrzej Bobola jest Patronem Czechowic-Dziedzic od 1999 roku, a relikwie męczennika znajdują się w kościele oo. Jezuitów pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli (aleja św. Andrzeja Boboli 2).

NASZ PATRON

Św. Andrzej Bobola

81 lat temu – 11 czerwca 1938 roku – relikwie kanonizowanego wówczas Andrzeja Boboli dotarły na ziemię cieszyńską i specjalny pociąg ze srebrnym sarkofagiem wjechał na dworzec kolejowy w Dziedzicach. Uroczystość ta była wielką manifestacją patriotyczno-religijną.

Andrzej Bobola przyszedł na świat najprawdopodobniej w Strachocinie – wiosce leżącej koło Sanoka na Podkarpaciu – w rodzinie szlacheckiej, odznaczającej się mocnym przy-

wiązaniem do Kościoła Rzymsko-Katolickiego. Było to w owym czasie zjawisko rzadkie, gdyż zdecydowana większość szlachty ulegała rozszerzającym się wpływom reformacji. Na protestantyzm przechodziły nawet rody arystokratyczne. Szeroko rozgałęziony ród Bobolów znany był z działalności dobroczynnej, popierał też czynnie katolicyzm licznymi fundacjami na rzecz Kościoła. Szczególną zyczliwością jednak darzył działalność Zakonu Jezuitów – z rodziny Andrzeja pochodziło kilku księży, a jego kuzyn Sebastian był

Tegoroczne obchody
Święta Patrona Miasta

FOT. GRZEGORZ WASIK

właśnie Jezuitą. Najbardziej znaną postacią był jednak jego stryj, również Andrzej (Jędrzej) Bobola, żyjący w latach 1540-1616. Sprawował on wysoki i wpływowy urząd podkomorzego koronnego na dworze króla Zygmunta III Wazy. Żył w stanie kawalerskim i w wielkiej pobożności, na dworze królewskim przyjaźnił się ze słynnym i równie wpływowym jezuitą, księdzem Piotrem Skargą (1536-1612), pełniącym funkcję królewskiego spowiednika i kaznodziei. Nie ulega wątpliwości, że takie otoczenie wywarło wpływ na kształtowanie się osobowości młodego Andrzeja – w domu rodzinnym odebrał on staranne wychowanie, zgodne z tradycją katolicką.

Życie i działalność

W roku 1606 niespełna piętnastoletni Andrzej – staraniem rodziców – został przyjęty do szkoły średniej w Braniewie, leżącej w lennych Polsce Prusach Królewskich. Było to pięcioletnie kolegium (*Collegium Hosianum*) o wysokim poziomie i rozszerzonym programie nauczania, właściwym tylko szkołom prowadzonym przez jezuitów. W okresie nauki, zapewne powodowany pobożnością oraz wrażliwością na ludzkie cierpienie, wstąpił do Sodalicji Mariańskiej, angażując się w działalność dobroczynną na rzecz biednych, chorych i będących w potrzebie.

Zaraz po ukończeniu braniewskiego kolegium, 31 lipca 1611 roku Andrzej Bobola zwrócił się z prośbą o przyjęcie do Towarzystwa Jezusowego w Wilnie. Z tego dnia pochodzi jego najstarszy, własnoręczny zapis o treści: „Ja, Andrzej Bobola Małopolanin...”. Używając przy swoim

FOT. GRZEGORZ WASIK

nazwisku określenia „Małopolanin” wskazał na miejsce swojego urodzenia. Podkreślił tym dumę z miejsca swojego pochodzenia oraz głębokie poczucie patriotyzmu. Po trwającym dwa lata nowicjacie, 31 lipca 1613 roku złożył wieczyste śluby zakonne. Następnie studiował filozofię, a później teologię w Akademii Wileńskiej. Była to uczelnia założona i prowadzona przez jezuitów, której pierwszym rektorem był wspomniany Piotr Skarga. W przerwie pomiędzy studiami przez dwa lata odbywał praktyki pedagogiczne jako nauczyciel gramatyki w jezuickich szkołach w Braniewie i Pułtusku. Krótko przed ukończeniem studiów teologicznych, 12 marca 1622 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Dla całego Towarzystwa Jezusowego, w tym dla Andrzeja Boboli, była to szczególna uroczystość, bowiem w tym dniu w Rzymie został kanonizowany św. Ignacy Loyola – założyciel Zakonu Jezuitów.

Kolejne dwa lata po skończeniu studiów ks. Andrzej Bobola spędził w Nieświeżu, gdzie odbył tzw. trzecią probację. Był to roczny okres mający na celu wzmocnienie duchowe po wyczerpujących studiach oraz przygotowanie do dalszej działalności duszpasterskiej. Z tego okresu pochodzi też opinia o jego ciekawej, a zarazem złożonej osobowości.

W roku 1624 powrócił do Wilna, gdzie pozostał przez sześć lat,

aż do złożenia 2 czerwca 1630 roku publicznie uroczystej profesji czterech ślubów i uzyskania godności profesora Zakonu. Tam z niezwykłą ofiarnością uczestniczył w niesieniu pomocy chorym, opiekując się nimi z narażeniem własnego życia w czasie epidemii dżumy. Kolejne lata Andrzej Bobola spędził na działalności duszpasterskiej w Bobrujsku nad rzeką Berezyną, Płocku na Mazowszu, Warszawie, znowu w Płocku i w Łomży. Pełnił w tym czasie wiele odpowiedzialnych funkcji w kolegiach i placówkach jezuickich.

Właściwa działalność jezuita Andrzeja Boboli związana jednak była z Pińskiem na Polesiu. Tam to w roku 1643 rozpoczął pracę misyjną, pełniąc także funkcje kaznodziei oraz kierownika nauk w miejscowym kolegium. Ze względu na pogarszającą się stan zdrowia, w roku 1646 został przeniesiony do Wilna, gdzie spędził kolejne sześć lat. Wygłaszał tam kazania, wykładał Pismo Święte oraz brał udział w misjach.

Dla Rzeczypospolitej nadchodził ciężki okres – kraj był uwikłany w konflikty polityczne, narodowościowe i religijne, a skutkiem nieudolnego zarządzania popadał w coraz większą ruinę gospodarczą i chylił się ku upadkowi. Nasilające się napięcia doprowadziły w 1648 roku do wybuchu powstania kozackiego pod wodzą Bohdana Chmielnickiego. Wspierający prawosławie Kozacy zdobyli i zniszczyli kilka ważniejszych powiatów Polesia. Pińsk został splądrowany i spalony włącznie z kolegium jezuickim, jako głównym ośrodkiem misyjnym, przeciwdziałającym prawosławiu. Andrzej Bobola ocalił życie tylko dlatego, że w tym czasie przebywał w Wilnie. Jednak w 1652 roku powrócił do Pińska, gdzie pozostał – z małymi przerwami – już do końca życia. W latach 1653-1655 przebywał kolejno w Połocku i Wilnie.

W Pińsku tymczasem trwała odbudowa kolegium, a Andrzejowi Boboli powierzono funkcję kaznodziei w kościele św. Stanisława i misjonarza w okolicy. Stamtąd urządzał wyprawy misyjne w okolice Janowa, leżącego około 40 kilometrów na zachód od Pińska. Swoją działalność misyjną na „poleskich bagnach” prowadził z wielkim zapałem i ogromnym poświęceniem. Pośród licznych niewygód i wyrzeczeń, bezdrożami piechotą docierał do trudno dostępnych osad, a nawet pojedynczych, nędznych lepianek. Uczył katechizmu i zasad życia zaniedbanych religijnie, nielicznych katolików i unitów. Odprawiał im nabożeństwa, chrzczył, spowiadał, udzielał

ślubów i sakramentów świętych. Jednocześnie wiele uwagi poświęcał prawosławniemu, odwiedzając ich cerkwie chętnie wydawał się w dyskusje i spory teologiczne z popami. Dzięki gruntownemu wykształceniu, znajomości greki i łaciny górował nad nimi wiedzą, wprowadzając ich w zakłopotanie i coraz większą irytację. Sprawiało to, że wielu prawosławnych całymi rodzinami przyjmowało obrządek rzymsko-katolicki. Na katolicyzm przechodziły też większe gromady, a nawet całe wioski.

Swoim sposobem bycia i życzliwością Andrzej Bobola wzbudzał zaufanie i powszechny szacunek. Łatwość w nawiązywaniu kontaktów z ludźmi oraz zalety towarzyskie – naturalne jego szlacheckiemu pochodzeniu – powodowały, że był ceniony i lubiany zarówno przez prosty lud, jak przez szlachtę. Dzięki wytrwale i gorliwej działalności misyjnej zyskał życzliwe miano „Apostoła Pińskiego” lub „Apostoła Polesia”. Taka popularność powodowała jednak coraz większą wrogość ze strony wyznawców prawosławia. Niechętni mu schizmatycy nazywali go pogardliwie „Duszochwatem” lub „Łowcą Dusz”. Takim określeniem nazywano już wcześniej unickiego arcybiskupa połockiego **Jozafata Kuncewicza** (1580-1623), zamordowanego w Witebsku w czasie zamieszek religijnych.

W obliczu śmierci

Z takich wyczerpujących wypraw Andrzej Bobola wracał co jakiś czas do swojego kolegium w Pińsku. Nabrał tam sił przed kolejną wędrówką i składał sprawozdania z przeprowadzonych czynności, które były notowane w kronice klasztoru. W maju 1657 roku czerń kozacka, wsparta wołoskimi oddziałami Kozaków **Jerzego II Rakoczege**, ponownie zajęła Polesie. Po okolicy swobodnie grasowały hordy, rządząc rzeź katolikom i Żydom. Po raz kolejny zajęty został Pińsk. Nienawiść Kozaków skierowana była przeciwko jezuitom, uważanym za wrogów, szkodzących prawosławiu oraz usit, postrzeżanym za zdrajców. Ksiądz Andrzej Bobola – jako najbardziej zagrożony – uszedł z Pińska, szukając schronienia na swoich terenach w okolicy Janowa. Tam, mimo próby ukrycia go przez miejscowych chłopów, został ujęty w okolicy sąsiednich wiosek Peredyl i Mogilno przez grupę Kozaków. Początkowo próbowano go nakłonić do wyrzeczenia się wiary katolickiej i przyjęcia prawosławia, zdecydowaną odmową przypieczątował jednak wydany na siebie wyrok

śmierci. Skrępowanego przytoczono do koni i po licznych razach zawleczono na janowski rynek. Tam wściekłość oprawców nie miała już granic. Na miejsce kaźni wybrano stojącą na rynku szopę, służącą za rzeźnię. Ogarnięci furią Kozacy zaczęli stosować coraz to potworniejsze tortury, a po kilku godzinach męczarni Andrzej Bobola został dobity dwukrotnym cięciem szabli w szyję. Tragedia ta wydarzyła się 16 maja 1657 roku, około godziny trzeciej po południu. Andrzej Bobola został czterdziątą ofiarą złożoną przez Jezuitów w tym trudnym dla Rzeczypospolitej okresie. Śmierć poniosło także wielu dominikanów, bernardynów i innych duchownych. W niedalekiej przyszłości mieli jeszcze ginąć kolejni...

Po dokonaniu zbrodni, na wieść o nadciągającej odsieczy, Kozacy w pośpiechu opuścili Janów. Zmasakrowanymi zwłokami zajął się miejscowy proboszcz unicki ksiądz **Zalewski**, który uniknął śmierci dzięki pomocy mieszkańców. Po kilku dniach po ciało Boboli przybyli jezuiti, którzy przewiezli je do Pińska. Tam urządzono skromny pogrzeb, a prostą trumnę umieszczono wśród wielu innych w krypcie kościoła. Wydarzenie odnotowano w kronice klasztoru, a o śmierci jezuitę poinformowano generała zakonu.

Kult męczeństwa

W roku 1702, w wyniku dziwnych okoliczności, odnaleziono trumnę Andrzeja Boboli. Poszukiwanie zlecił ówczesny rektor Kolegium Jezuitów w Pińsku **Marcin Godebski**, któremu Andrzej Bobola miał się pokazać w nocy 16 kwietnia 1702 roku, polecając odnalezienie trumny i umieszczenie w należnym miejscu, obiecując w zamian opiekę nad kolegium i okolicą. Poszukiwania trumny trwały kilka dni, a po jej otwarciu ze zdumieniem stwierdzono, że znajdujące się w niej ciało nie uległo rozkładowi, mimo przebywania w niesprzyjających warunkach przez okres 45 lat. Wyraźnie rozpoznawalne były ślady ran i zadanych tortur. Zjawisko to wywołało powszechną sensację i uznane zostało za akt szczególnej, cudownej łaski, jakiej po śmierci dostąpił zamordowany kapłan. Wiadomość o cudzie rozchodziła się błyskawicznie i zataczała coraz szersze kręgi.

Odżyła pamięć o poleskim misjonarzu a jego ciało nabrało charakteru świętych relikwii. Trumnę zaczęła odwiedzać coraz większa ilość pobożnej ludności – przybywali ludzie wszystkich stanów, z arystokracją włącznie, by pomodlić się przy niej i prosić o wstawiennictwo w trudnych sprawach osobistych. W ten sposób zaczął się tworzyć kult męczennika, a wkrótce podjęto starania o przeprowadzenie jego beatyfikacji - rejestrowano napływające informacje o cudownych uzdrowieniach i licznych łaskach uzyskanych za jego pośrednictwem i poszukiwano świadków, których szczegółowo przesłuchiowano. Aby poznać przyczyny samoczynnej mumifikacji, przeprowadzono komisyjne badania medyczne stanu zachowania ciała. Z prośbą do papieża o beatyfikację Andrzeja Boboli zwracali się wielokrotnie liczni dostojnicy duchowni i świeccy, a nawet monarchowie – wśród nich królówie Polski – **August II Mocny** i jego syn **August III**, królowa angielska **Maria Klementyna Sobieska** (wnuczka króla Jana III), królowa francuska **Marianna Leszczyńska** ze swoim mężem, królem **Ludwikiem XV**, a także cesarz niemiecki **Karol VI**. O ilości uzyskanych łask i ich popularności – oprócz licznych wotów – świadczy zapis w dokumentach skierowanych do Rzymskiej Kongregacji Obrzędów: „(...) *Andrzej niezliczone łaski świadczył uciekającym się do jego przyczyny, tak iż aptekarze skarżyli się, że lekarstw całkiem prawie nie sprzedają, bo jako skoro kto zachoruje, wraz się do niebieskiego lekarza Boboli ucieka i uleczone bywa*”.

Efektom tych starań, w 98 lat po męczeńskiej śmierci, Andrzej Bobola został uznany „prawdziwym męczennikiem za wiarę”. Aktu tego dokonał papież **Benedykt XIV** w 1755 roku. Jednak na beatyfikację przyszło czekać jeszcze kolejne 98 lat. Kierując się surową dyscypliną procesową kongregacja zażądała dostarczenia dodatkowych dowodów w postaci innych cudów, zaistniałych za sprawą męczennika po jego śmierci.

Uroczysta beatyfikacja Andrzeja Boboli odbyła się 30 października 1853 roku. Dokonał jej papież **Pius IX** w bazylice św. Piotra w Rzymie. Zdaniem sędziów rzymskich – członków kongregacji – „o tak okrutnym męczeństwie jeszcze nie słyszano”, a sam papież stwierdził, że „An-

drzej Bobola to największy męczennik Kościoła Świętego”. W kalendarzu liturgicznym ustanowiono datę obchodów uroczystości ku czci błogosławionego Andrzeja Boboli w placówkach jezuickich na dzień 23 maja.

Spełnione przepowiednie

Przebieg I wojny światowej i jej zakończenie, uwieńczone odzyskaniem przez Polskę niepodległości, potwierdziło przepowiednię Andrzeja Boboli z 1819 roku dotyczącą losów kraju. Jednak mimo zakończenia wojny Polska pozostawała w stanie konfliktów zbrojnych z sąsiadami. Szczególne zagrożenie stwarzała nacierająca od wschodu Armia Czerwona, która zajęła już Kresy i podchodziła pod Warszawę. Wtedy to biskupi polscy zwrócili się do papieża **Benedykta XV** z prośbą o kanonizację błogosławionego Andrzeja Boboli i ustanowienie go patronem Polski. W tym czasie, w obliczu nacierających wojsk bolszewickich, w kościołach warszawskich zalecano odprawienie nowenny ku czci Andrzeja Boboli, a w dniu 8 sierpnia 1929 roku ulicami stolicy przeszła olbrzymia procesja błagalna z relikwiami błogosławionych Andrzeja Boboli i **Władysława z Gielniowa** – patrona Warszawy. 15 sierpnia 1920 roku ofensywa radziecka załamała się, a armia polska odniosła zwycięstwo, które zyskało miano „Cudu nad Wisłą”.

Tymczasem w lipcu 1922 roku, mimo licznych protestów, trumnę z relikwiami Andrzeja Boboli siłą zabrano z kościoła w Połocku, leżącym w granicach Związku Radzieckiego, i pod zbrojną eskortą przewieziono do Moskwy. Tam umieszczono je w ateistycznym muzeum – gmachu Higienicznej Wystawy Ludowego Komisarjatu Zdrowia, jako osobliwość służącą celom propagandowym. Wielokrotne próby odzyskania relikwii przez polski rząd i władze kościelne nie przyniosły rezultatu. Zostały odzyskane w październiku 1923 roku dzięki misji dyplomatycznej amerykańskich jezuitów, skierowanych do Moskwy przez papieża **Piusa XI**. Warunkiem dostarczenia relikwii do Rzymu było przewiezienie ich drogą okrężną przez Odessę, Konstantynopol i Morze Śródziemne. Przejazd przez Polskę został objęty zakazem ze strony władz sowieckich. Trumna z relikwiami dotarła do Watykanu 1 listopada 1923 roku, a w maju następnego roku została przekazana do jezuickiego kościoła II Gesu w Rzymie, gdzie pozostała już do kanonizacji i jej powrotu do Polski.

Termin wyniesienia na ołtarze został ustalony na 17 kwietnia 1938 roku. W Bazylice św. Piotra w Watykanie przygotowano ogromnych rozmiarów obrazy kanonizacyjne przedstawiające męczeństwo Andrzeja i cuda, których Bóg miał dokonać za jego wstawiennictwem. Uroczystość miała przebieg niezwykle podniosły, a towarzyszyła jej pielgrzymka z Polski, licząca około sześciu tysięcy wiernych i duchownych, którzy do Rzymu udali się sześcioma specjalnymi pociągami. Kanonizacji Andrzeja Boboli dokonał życzliwy Polakom wspomniany papież Pius XI, który w latach 1919-1921 – jeszcze jako biskup **Achilles Ratti** – był nuncjuszem apostolskim w Warszawie. On też, jako jedyny dyplomata, w 1920 roku – mimo zagrożenia – pozostał w stolicy w czasie bitwy warszawskiej.

Triumfalny powrót

Sprowadzenie relikwii św. Andrzeja Boboli z Rzymu do Warszawy miało charakter nadzwyczajny, nie mający równego sobie do chwili obecnej. Po relikwie udała się specjalnym pociągiem delegacja licząca sto dwadzieścia pięć osób, w tym dwudziestu księży. Przewodniczył im biskup **Niemira** i ks. prowincjał **Sopuch** TJ. W jezuickim kościele II Gesu dokonano przełożenia relikwii do przewiezionego z kraju, bogato zdobionego sarkofagu. W uroczystości pożegnania relikwii świętego udział wzięło dziewięciu kardynałów, czterech biskupów, generał Zakonu Jezuitów, duchowieństwo świeckie i zakonne oraz tłumy wiernych – tak Rzym zęgnął polskiego świętego. Następnie trumnę przewieziono na stację, gdzie umieszczono ją w specjalnym pociągu, który 8 czerwca 1938 roku wyruszył w daleką drogę do Polski. Do celu podróży, tj. do samej Warszawy relikwiom towarzyszył wysłannik papieski **monsignore Respighi** i prokurator generalny Towarzystwa Jezusowego o. **Tesio**. Relikwie witano niezwykle uroczysto na całej trasie przebiegu pociągu od samego wyjazdu z Rzymu.

11 czerwca 1938 roku relikwie świętego znalazły się znowu na ziemi ojczyznej. Już na długo przed nadejściem pociągu je wiozącego dworzec stacji granicznej w Zebrzydowicach, przystrojony w zieleń i barwy narodowe, zaczął się wypełniać zastępami różnych organizacji świeckich i religijnych oraz procesji, jakie przybyły m.in. z Kończyc, Zebrzydowic i Cieszyna. O godzinie 6:28 pociąg wjechał na stację, a w oknach wagonu-kaplicy ukazali się **monsignore Respighi**,

ksiądz biskup **Niemira**, ksiądz prowincjał **Sopuch** i wielu innych dostojników kościelnych, towarzyszących świętem szczerkom od Wiecznego Miasta poprzez Jugosławię, Węgry aż do granic Rzeczypospolitej.

Nasz święty i patron

Powitanie doczesnych szczątków świętego Andrzeja Boboli – najpierw na dworcu kolejowym w Dziedzicach, a następnie na czechowickim rynku – miało przebieg szczególnie uroczysty. Przybycie relikwii 11 czerwca 1938 roku potraktowano jako doniosłe wydarzenie o charakterze patriotyczno-religijnym. Może właśnie dlatego część komentatorów uważała, że to tu odbyło się pierwsze na ziemiach polskich powitanie męczennika.

Mimo, że święty z tą okolicą nigdy nie miał żadnego kontaktu, w przygotowanie uroczystości włożono wiele starań. Przyczynili się do tego proboszczowie miejscowych parafii oraz współbracia zakonni św. Andrzeja – księży jezuitów, którzy posługę duszpasterską pełnili tu już od 1905 roku. Głównym organizatorem uroczystości był znany ksiądz kanonik **Jan Barabasz** – dziekan i proboszcz parafii pod wezwaniem świętej Katarzyny w Czechowicach.

Po trwających ponad trzy godziny uroczystościach trumnę ze szczątkami św. Andrzeja Boboli odprowadzono z powrotem na dworzec kolejowy w Dziedzicach. Tam z platformy wagonu przejmującą mowę pożegnalną dla uczestników uroczystości wygłosił ks. biskup **Stanisław Adamski** z Katowic. Po uroczystym pożegnaniu specjalny pociąg w relikwiami, przy asyście kompanii honorowych Wojska Polskiego i tłumów wiernych, odjechał w dalszą drogę. Kolejnymi miastami witającymi relikwie świętego w drodze do stolicy były m.in. Oświęcim, Kraków, Katowice, Poznań, Kalisz i Łódź. Warszawa powitała męczennika 19 czerwca 1938 roku. Tam, po trwających kilka dni uroczystościach, relikwie złożono w kaplicy księży jezuitów przy ulicy Rakowieckiej na Mokotowie.

23 lutego 1999 r. Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach podjęła intencyjną uchwałę w sprawie ustanowienia św. Andrzeja Boboli patronem miasta. Kilka miesięcy później, 15 czerwca Kongregacja Kultu Bożego i Sakramentów świętych w Rzymie ogłosiła, że „(...) *Św. Andrzej Bobola, Kapłan i Męczennik jest Patronem (...) dla Miasta Czechowice-Dziedzice (...)*”. Akt Kongregacji został przekazany władzom miejskim 14 listopada 1999 roku.

(JERZY GIZA, Red.) ■

NA SESJI RADY MIEJSKIEJ

Dopłaty do cen wody, więcej na drogi

Gmina dopłaci mieszkańcom do cen wody, podobnie jak do cen odprowadzenia ścieków. Nasz samorząd dołożył również powiatowi środków na drogi powiatowe, a kolejną część zadań na drogach administrowanych przez Powiat Bielski przejął na swoje barki. Na majowej sesji podjęto również tematykę POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA i bezkolizyjnego węzła komunikacyjnego z drogą krajową numer 1 na terenie gminy.

Dopłata do taryfy

Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie ustalenia dopłaty do ceny taryfowej dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Czechowicach-Dziedzicach. Zgodnie z obowiązującym prawem, od niedawna taryfy za wodę są zatwierdzane na okres trzech lat przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (a nie, jak to było wcześniej, przez Radę Miejską). Od 1 czerwca br. nastąpiła podwyżka ceny taryfowej wody dostarczanej mieszkańcom gminy przez PWiK – w celu zniwelowania wzrostu kosztów spółki i utrzymania obecnie obowiązującej ceny wody dostarczonej dla mieszkańców, przedsiębiorstwo złożyło wniosek o dopłatę w wysokości 0,33 złotego do każdego metra dla odbiorców usług spółki w okresie od czerwca do grudnia bieżącego

roku. W budżecie gminy na rok obecny zabezpieczono na ten cel kwotę 297 tysięcy złotych. Dopłata ma być przekazywana na rachunek spółki, która jest zobowiązana stosować dopłatę w rozliczeniu z odbiorcami, co w efekcie ma powodować obniżenie opłat ponoszonych przez odbiorców.

biorcami, co w efekcie ma powodować obniżenie opłat ponoszonych przez odbiorców.

Walka z niską emisją

Podjęto również uchwałę w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie zadań dotyczących ograniczenia niskiej emisji w zabudowie wielorodzinnej na terenie gminy na lata 2019-2020, która umożliwia wspólnotom mieszkaniowym z terenu Gminy Czechowice-Dziedzice uzyskanie dofinansowania do wymiany niskosprawnego i nieekologicznego węglowego źródła ciepła w instalacjach centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej w budynkach przyłączonych do sieci ciepłowniczej.

Dotacja będzie udzielana ze środków budżetu gminy, a maksymalna jej wysokość będzie wynosić 75 procent kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 10.000 złotych brutto na jeden lokal mieszkalny w budynku wielorodzinnym. Warunkiem uzyskania dofinansowania będzie likwidacja wszystkich pieców węglowych w danym budynku mieszkalnym. Celem tych zabiegów jest podłączenie do sieci ciepłowniczej przede wszystkim budynków wielorodzinnych w centrum miasta, po uzyskaniu zgody wspólnot mieszkaniowych. Na realizację zadania w budżecie gminy zaplanowano kwotę 480 tysięcy złotych.

Ładniej na ulicy Traugutta

Kolejną istotną kwestią poruszaną na kwietniowej sesji było przejęcie przez gminę od Powiatu Bielskiego do realizacji zadania powiatowego dotyczącego zarządzania publicznymi drogami powiatowymi na terenie

gminy, a ściślej zarządzania zagospodarowaniem zieleni pasa drogowego wzdłuż niedawno przebudowanej ulicy R. Traugutta.

W ramach zadania zostanie wykonana przy ulicy nasada krzewów liściastych i iglastych w ozdobnym materiale kamiennym. Rada Powiatu w Bielsku-Białej wyraziła zgodę na przekazanie gminie zadania do realizacji, a przetarg na zagospodarowanie zieleni pasa drogowego ulicy Traugutta został ogłoszony przez Urząd Miejski już 29 kwietnia br. – zakres prac obejmuje m.in. prace przygotowawcze, likwidację istniejących trawników, przygotowanie gleby, rozścielenie włókniny oraz sadzenie krzewów liściastych i iglastych, róż okrywowych i traw ozdobnych. Prace obejmą również rozścielenie ozdobnego materiału kamiennego i utrzymanie rabat roślinnych w okresie od lipca do października br. oraz od marca do kwietnia przyszłego roku. O rozstrzygnięciu przetargu piszemy na stronie 12.

Więcej na ulicę Wapienicką

Po podjęciu przez Radę Miejską uchwały na sesji, która odbyła się 26 marca 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Powiatu Bielskiego, przeznaczonej na pokrycie części kosztów inwestycji „Przebudowa drogi powiatowej 4425S na odcinku Ligota - Międzyrzecze Dolne - Międzyrzecze Górne wraz z rozbudową skrzyżowania z dróg 4425S i 4427S na rondo i rozbudową odcinka 183 m drogi powiatowej 4427S w miejscowości Międzyrzecze Dolne” (pisaliśmy na ten temat w poprzednim numerze biuletynu), został rozstrzygnięty przetarg na realizację

inwestycji. Wartość najkorzystniejszej oferty w postępowaniu przetargowym przeprowadzanym przez powiat znacznie przekroczyła kwotę zaplanowaną na realizację zadania. Pomimo uzyskania przez powiat większej niż planowano dotacji na zadanie (około 5 milionów złotych, a było 3 miliony), konieczne stało się zwiększenie dofinansowania gminy na realizację inwestycji o kwotę 115.000 złotych.

Przypomnijmy, że nasza gmina udzieliła pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Po-

wiatu Bielskiego z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów przebudowy drogi powiatowej 4425S (ulica Wapienicka w Ligocie i Ligocka w Międzyrzeczu) na odcinku Ligota - Międzyrzecze Dolne - Międzyrzecze Górne wraz m.in. z rozbudową skrzyżowania z ulicą Mazańcowicką w Międzyrzeczu na rondo. Wsparcie w wysokości jednego miliona dwustu tysięcy złotych zostało przyznane ze środków budżetu gminy na rok 2019. Z prośbą o udzielenie takiej pomocy zwrócił się Starosta Bielski, gdyż powiat złożył wniosek o dofinansowanie przebudowy drogi z programu pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”. Wniosek został już pozytywnie zweryfikowany i znalazł się na wysokim, trzecim miejscu ostatecznej listy rankingowej zadań planowanych do dofinansowania środkami z budżetu państwa w ramach wyżej wymienionego programu w 2019 roku, zatwierdzonej przez Wojewodę Śląskiego. Wartość całej inwestycji szacowano początkowo na 11.507.116 złotych (przed rozstrzygnięciem przetargu). Udział gminy ma stanowić 50 procent planowanych kosztów wkładu własnego samorządów dla tego zadania w części zlokalizowanej na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice. Łączna kwota dotacji z budżetu gminy dla Powiatu Bielskiego na zadanie wyniesie zatem 1.315.000 złotych, a Rada Miejska podjęła stosowną uchwałę.

Wybory w osiedlach

W związku z upływem kadencji czterech zarządów osiedli zarządzono przeprowadzenie wyborów w osiedlach „Centrum”, „Dziedzice”, „Lesisko” i „Tomaszówka”. Zgodnie ze statutami osiedli, wybory zarządza się nie później niż miesiąc przed upływem kadencji – powinny odbyć się one zatem do 25 lipca br.

Jak pisaliśmy w poprzednim numerze biuletynu, w tym roku dobiegają końca kadencje władz we wszystkich jednostkach pomocniczych naszej gminy, toteż wybory odbędą się niebawem również w pozostałych osiedlach (a także w sołectwach).

Remonty obiektów AZK

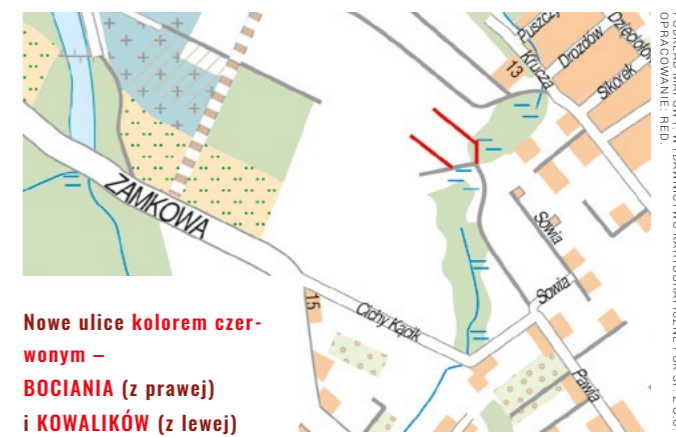
16 maja odbyła się nadzwyczajna sesja Rady Miejskiej, związana z faktem, iż 27 maja br. upływał termin składania wniosków z Europejskiego Funduszu Spójności Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Oś priorytetowa I – Zmniejszenie emisyjności gospodarki, Działanie

1.7 Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego, Poddziałanie 1.7.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim. Administracja Zasad Komunalnych w Czechowicach-Dziedzicach złożyła wniosek o dofinansowanie z tego programu na zadanie pn. „Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych zlokalizowanych przy ulicy Lipowskiej 24, Towarowej 2, Kolorowej 2 i J. Słowackiego 32 w Czechowicach-Dziedzicach”.

Koszt realizacji zadania ma wynieść 1,5 miliona złotych, a wysokość dofinansowania z programu jest szacowana na poziomie do 85 procent wartości zadania. Przewidywany wkład własny wyniesie około 225 tysięcy złotych.

Realizacja zadania pozwoli na wykonanie kompleksowego remontu czterech budynków znajdujących się w zasobach Administracji Zasad Komunalnych. W bieżącym roku za kwotę 80 tysięcy złotych w budynku zlokalizowanym przy ulicy Lipowskiej planuje się wykonanie zmiany sposobu ogrzewania z paliwa stałego na gazowe oraz wymianę stolarki okiennej. Pozostałe zadania w tym budynku obejmują wymianę instalacji centralnego ogrzewania, termomodernizację stropów, poddasza i piwnicy oraz wykonanie natrysku tynkowego (jest to obiekt zabytkowy). Z kolei w budynku stojącym przy ulicy Kolorowej planuje się wykonanie termomodernizacji elewacji budynku, a także ocieplenie stropu i dachu oraz wymianę pieca (na nowy piec gazowy), grzejników centralnego ogrzewania i drzwi zewnętrznych. W budynku przy ulicy Towarowej zaplanowano wykonanie natrysku tynkowego, jak również ocieplenie stropów, poddasza i piwnicy, wymianę stolarki okiennej oraz podłączenie budynku do ciepła systemowego. Przy ulicy J. Słowackiego także planuje się podłączenie budynku do ciepła systemowego, a ponadto wymianę drzwi zewnętrznych i stolarki okiennej oraz ocieplenie elewacji, dachu i stropów piwnicznych.

Na sesji podjęto uchwały w zakresie zmian w budżecie oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy, umożliwiające złożenie wniosku o dofinansowanie zewnętrzne projektu.

Nowe ulice kolorem czerwonym – BOCIANIA (z prawej) i KOWALIKÓW (z lewej)

Nowe nazwy ulic

Od maja na terenie gminy mamy dwie nowe ulice. W związku z wnioskami złożonymi przez współwłaścicieli dróg wewnętrznych położonych w Czechowicach-Dziedzicach na terenie Osiedla „Południe”, bocznych od ulicy Pawiej, radni uchwalili nadanie tym drogom nazw „Bociania” i „Kowalików”. Obie drogi będą w kierunku północno-zachodnim od ulicy Pawiej (schematyczna mapa – powyżej). Nazwy są zgodne z jednolitym charakterem nazewnictwa ulic w tym rejonie, odnoszącym się do nazw gatunków ptaków.

Apel o poprawę jakości powietrza

Radni wystąpili ponadto z apelem do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie skutecznych działań wpływających na poprawę jakości powietrza w Polsce.

Inicjatorem uchwały był Burmistrz **Marian Blachut**, który po raz kolejny zwrócił się do Rady Miejskiej z projektem uchwały dotyczącej wsparcia działań zmierzających do podjęcia przez rząd RP skutecznych działań w celu poprawy jakości powietrza w naszej gminie, powiecie, województwie i całym kraju. Bezpośrednią inspiracją przedłożenia projektu stanowiła przyjęta 12 kwietnia br. przez Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów uchwała w sprawie skierowania do gmin i miast województwa śląskiego apelu o przyjęcie uchwały w sprawie podjęcia przez Rząd RP skutecznych działań wpływających na poprawę jakości powietrza w Polsce.

Jak opisano w apelu, według szacunków Europejskiej Agencji Środowiska zanieczyszczenie powietrza w Polsce przyczynia się do przedwczesnej śmierci około 45-48 tysięcy mieszkańców naszego kraju. Statystyczny obywatel Polski żyje krócej aż o 9 miesięcy tylko dlatego, że oddycha zanieczyszczonym po-

wietrzem. O złym stanie powietrza w Polsce Najwyższa Izba Kontroli alarmowała w swoim raporcie już w 2000 roku.

Oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach wskazują na bardzo zły stan jakości powietrza w województwie ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłów PM 10, PM 2,5 oraz poziomu benzo(a)pirenu. Liczba dni z przekroczeniami w 2015 roku wyniosła nawet... 117! Stężenia obserwowane w poprzednich latach również wielokrotnie przekraczały dopuszczalne normy.

– *Przygotowanie przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rozwiązań prawnych, przy jednoczesnych działaniach władz samorządowych, wpłynie pozytywnie na zmniejszenie problemu niskiej emisji, nie tylko w mieście i gminie Czechowice-Dziedzice, ale w wielu obszarach naszego kraju. O powadze naszej sytuacji w tej kwestii i podjętej walce o jakość powietrza świadczy między innymi podjęta przez Radę Miejską już przeszło rok temu – 27 marca 2018 roku uchwała nr XLVI/513/18 w sprawie wystąpienia do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o uwzględnienie Gminy Czechowice-Dziedzice w rządowym programie termomodernizacji STOP SMOG. Rada Ministrów ma wszelkie mechanizmy oraz możliwości, by podjąć skuteczne działania zwalczające bardzo złą jakość powietrza. Należy także wspomóc samorządy wojewódzkie oraz lokalne w walce o poprawę jakości powietrza* – argumentują swoje stanowisko radni, którzy apelowali o przygotowanie regulacji prawnych obejmujących m.in. wprowadzenie natychmiastowego zakazu handlu paliwami stałymi niskiej jakości w obrocie detalicznym, obniżenie stawek podatkowych dla paliw uznawanych za niskoemisyjne, gazu i energii elektrycznej używanej do celów grzewczych, zmiany w ustawach prawo budowlane i energetyczne (uprawnianie samorządy do możliwości administracyjnego nakazywania podłączania się do istniejących sieci ciepłowniczych lub gazowych), wprowadzenie ogólnokrajowych przepisów umożliwiających kontrolę spalanych paliw stałych, kontrolę emisji pyłów z kominów i stosowanych urządzeń grzewczych w sektorze komunalno-bytowym, przyjęcie przepisów zaostrzających kary za wycinanie filtrów DPF oraz uszczelnienie kontroli i dokumentacji jakości spalin samochodowych. Zaapelowano

również o rozbudowanie programu „CZYSTE POWIETRZE” o dodatkowe wsparcie finansowe dla terenów najbardziej dotkniętych niską emisją (program „CZYSTE POWIETRZE +”) oraz o wprowadzenie wszystkich postulowanych rozwiązań bez zbędnej zwłoki, z zachowaniem czasu na konsultacje społeczne z samorządowcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz obywatelami.

Uchwałę przekazano Prezesowi Rady Ministrów RP oraz posłom i senatorom wybranym z okręgów wyborczych właściwych dla gminy.

Dodatkową okolicznością podjęcia apelu jest fakt, iż 22 maja br. Gmina Czechowice-Dziedzice została poinformowana o rozstrzygnięciu konkursu dotyczącego odnawialnych źródeł energii. Przypominamy, iż pierwotnie jego rozstrzygnięcie miało nastąpić w listopadzie 2018 roku. Teraz, aż pół roku później, Zarząd Województwa Śląskiego przyznał dofinansowanie jedynie... czterem (!) projektom na 125 złożonych. Wniosek naszej gminy pn. „Program poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii na tere-

Rada Miejska obradowała 17 kwietnia oraz 16 i 28 maja 2019 r.

Na sesji 17 kwietnia 2019 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr IX/74/19 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 2) Nr IX/75/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2019,
- 3) Nr IX/76/19 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzenia ścieków,
- 4) Nr IX/77/19 zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018-2020 w Gminie Czechowice-Dziedzice dla Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Czechowicach-Dziedzicach Spółka z o.o.,
- 5) Nr IX/78/19 w sprawie ustalenia dopłaty do ceny taryfowej dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Czechowicach-Dziedzicach (...),
- 6) Nr IX/79/19 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach chronionych,
- 7) Nr IX/80/19 w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie zadań dotyczących ograniczenia niskiej emisji w zabudowie wielorodzinnej na terenie Gminy (...) na lata 2019-2020,
- 8) Nr IX/81/19 w sprawie zasad obciążania nieruchomości ograniczonymi prawami rzeczowymi,
- 9) Nr IX/82/19 w sprawie planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Czechowice-Dziedzice i granic ich obwodów,
- 10) Nr IX/83/19 w sprawie przyjęcia od Powiatu Bielskiego do realizacji zadania z zakresu właściwości powiatu dotyczącego zarządzania publicznymi drogami powiatowymi na terenie Gminy (...),
- 11) Nr IX/84/19 zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia przez Gminę Czechowice-Dziedzice pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Bielskiego, przeznaczonej na pokrycie części kosztów inwestycji: „Przebudowa drogi powiatowej 4425S na odcinku Ligota - Międzyrzecze Dolne - Międzyrzecze Górne wraz z rozbudową skrzyżowania z dróg 4425S i 4427S na rondo i rozbudową odcinka 183m drogi powiatowej 4427S w miejscowości Międzyrzecze Dolne”,
- 12) Nr IX/85/19 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie działek,
- 13) Nr IX/86/19 w sprawie zarządzenia wyborów do zarządów osiedli w Czechowicach-Dziedzicach,
- 14) Nr IX/87/19 w sprawie zmiany statutu Żłobka Miejskiego w Czechowicach-Dziedzicach.

Na sesji 16 maja 2019 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr X/88/19 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 2) Nr X/89/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2019.

Na sesji 28 maja 2019 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr XI/90/19 w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na dofinansowanie inwestycji z zakresu modernizacji źródeł ciepła,
- 2) Nr XI/91/19 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 3) Nr XI/92/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2019,
- 4) Nr XI/93/19 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania,
- 5) Nr XI/94/19 w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Rocznego Programu Współpracy Gminy Czechowice-Dziedzice z organizacjami pozarządowymi oraz z pozostałymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2018,
- 6) Nr XI/95/19 w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego,
- 7) Nr XI/96/19 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej (...) [Kowalików],
- 8) Nr XI/97/19 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej (...) [Bociania],
- 9) Nr XI/98/19 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie na rzecz Gminy (...) infrastruktury technicznej – sieci kanalizacji deszczowej, zlokalizowanej na terenie miasta (...),
- 10) Nr XI/99/19 w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie działek,
- 11) Nr XI/100/19 w sprawie sprzedaży nieruchomości (...) w drodze przetargu,
- 12) Nr XI/101/19 w sprawie ustanowienia służebności przesyłu,
- 13) Nr XI/102/19 w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargi na Uchwałę nr VI/32/19 Rady Miejskiej (...) z dnia 29 stycznia 2019 r.,
- 14) Nr XI/103/19 w sprawie podjęcia przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej skutecznych działań wpływających na poprawę jakości powietrza w Polsce,
- 15) Nr XI/104/19 w sprawie podjęcia działań umożliwiających powstanie bezkolizyjnego węzła komunikacyjnego.

WSZYSTKIE UCHWAŁY I PROJEKTY UCHWAŁ MOŻNA ZNALEŹĆ NA www.bip.czechowice-dziedzice.pl ■

nie Gminy Czechowice-Dziedzice” został oceniony pozytywnie i uzyskał wysoką ocenę punktową, jednak „z uwagi na ograniczoną ilość dostępnych środków finansowych” nie został zakwalifikowany do otrzymania dofinansowania (choć może zostać skierowany do dofinansowania w przypadku pojawienia się oszczędności lub wygospodarowania nowych środków). Korzystając z przyśługujących uprawnień, po zapoznaniu się ze szczegółowymi wynikami oceny, gmina zaplanowała odwołać się od decyzji Zarządu Województwa.

W intencji węzła bezkolizyjnego

Na majowej sesji procedowano również nad projektem uchwały, który zgłosił klub radnych Prawa i Sprawiedliwości, w sprawie podjęcia działań umożliwiających powstanie bezkolizyjnego węzła komunikacyjnego na drodze krajowej numer 1 w Czechowicach-Dziedzicach.

Jak przytaczano w argumentacji, DK1 przecina obszar gminy dzieląc ją na dwie części – wschodnią, zamieszkałą przez około 30 tysięcy mieszkańców, oraz zachodnią, na której mieszka ok. 10 tysięcy osób. Stan ten wiąże się z szeregiem uciążliwości, a nawet zagrożeń związanych z wypadkami komunikacyjnymi i niekorzystnym wpływem na środowisko. Znaczącemu wydłużeniu ulega m.in. czas potrzebny na dojazdy (do pracy, lekarza, szkoły i w interesach), narasta tym samym wykluczenie komunikacyjne.

Uzasadnieniu projektu uchwały wskazywano, iż temat podejmowany jest w głębokiej trosce o życie, zdrowie i dobrostan obywateli naszego miasta oraz innych użytkowników dróg na obszarze Czechowice-Dziedzic, które są wartościami nadrzędnymi. Jak wskazano, nieustannie wzrastające natężenie ruchu samochodowego osiąga średnią wartość dobową zbliżoną do 50 tysięcy pojazdów. Uzasadniano, że ze względu na swoje centralne usytuowanie i dogodnie powiązanie z siecią dróg lokalnych i ulic, skrzyżowanie DK1 z ulicą Ligocką jest tym miejscem, które najlepiej komunikuje ze sobą obie wspomniane wyżej, rozdzielone przez DK1 części miasta.

– *Wzdłuż DK1 planowane są w najbliższej przyszłości lokalizacje licznych inwestycji gospodarczych na terenie Czechowice-Dziedzic, głównie o charakterze logistycznym i przemysłowym – będą one w istotny sposób negatywnie oddziaływały na płynność ruchu pojazdów, która już obecnie pozostawia wiele do życzenia. Budowa węzła bezkolizyjnego przybliży nas do europejskich stan-*

dardów cywilizacyjnych. Zdając sobie sprawę, że wybudowanie skrzyżowania bezkolizyjnego znacząco przekieruje możliwości finansowe naszego miasta oraz, że przecinająca jego organizm arteria komunikacyjna służy nie tylko lokalnej społeczności, lecz ma olbrzymie znaczenie w krajowym i międzynarodowym systemie transportowym, w myśl konstytucyjnej zasady pomocniczości, apelujemy do Ministerstwa Infrastruktury, samorządu wojewódzkiego i powiatowego oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o adekwatne wsparcie samorządu Czechowice-Dziedzic w realizacji powyższego celu. Nasz wyrażony tą uchwałą apel uzasadniamy przede wszystkim dramatycznym wzrostem w ostatnich latach natężenia ruchu samochodowego na DK1, w efekcie którego mieszkańcy (...) muszą codziennie stykać się z takimi problemami jak korki, kolizje drogowe, wypadki komunikacyjne, a także postępujące zanieczyszczenie atmosfery przez stojące w korkach pojazdy i narastający hałas. W związku z tym, że większość ulic, które w granicach Czechowice-Dziedzic krzyżują się z DK1, znajduje się w zarządzie Powiatu Bielskiego – zwracamy się również do odpowiednich struktur powiatowych o wszelkie, niezbędne wsparcie naszego miasta w procesie szybkiego dościsła do wyznaczonego niniejszą uchwałą celu – argumentowano z uzasadnieniem projektu uchwały.

Jak informowaliśmy w numerze 2/2019 biuletynu, gmina stara się już od dłuższego czasu przy bezkolizyjnym włączeniu do drogi krajowej, w tym między innymi celu doszło 8 marca br. do wizyty Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju **Małgorzaty Zielińskiej** u Burmistrza Mariana Błachuta. Podczas spotkania udało się omówić kluczowe tematy związane z dalszym rozwojem naszej gminy, a lokalizację postulowanego węzła bezkolizyjnego zaplanowano w rejonie mostu na Wiśle.

Tymczasem, radni PiS postulowali w projekcie uchwały, aby podjąć „skuteczne działania planistyczno-koncepcyjne w celu wyznaczenia i zabezpieczenia terenu pod budowę węzła komunikacyjnego w rejonie istniejącego skrzyżowania drogi krajowej nr 1 z ulicą Ligocką”. Zaproponowali, aby zwrócić się do właściwych podmiotów w celu podjęcia wymaganych decyzji i zabezpieczyć w budżecie gminy na rok 2019 środki na niezbędne działania planistyczno-koncepcyjne. Zastrzegli jednak przy tym, iż ewentualne podjęcie uchwały nie będzie oznaczać rezygnacji z do-

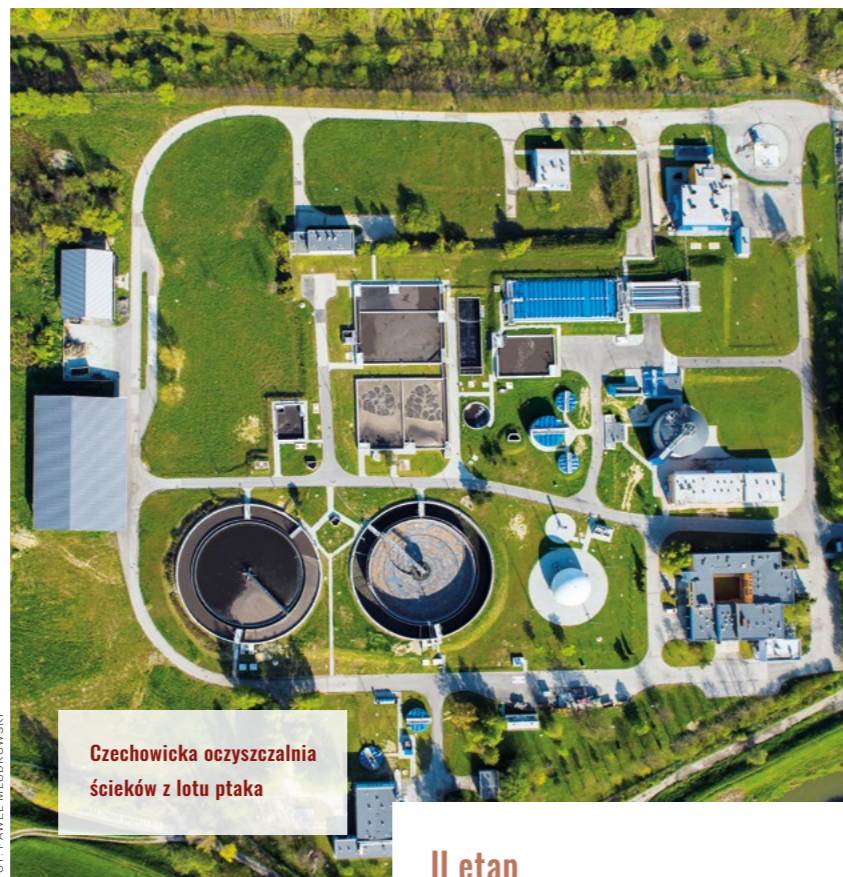
tychczasowych i przyszłych starań o stworzenie węzłów bezkolizyjnych w innych lokalizacjach.

Część radnych zgromadzonych na sesji, która odbyła się 28 maja br., nie zgodziła się jednak z niektórymi zapisami projektu, m.in. z zamieszczonym w jego treści wezwaniem gminy do „skuteczności” działań planistyczno-koncepcyjnych (gdyż, jak wskazywano, to nie gmina jest zarządcą DK1 i to nie od niej zależy skuteczność działań w zakresie planowania i realizacji inwestycji na tej drodze – w tym pozyskiwania odpowiednich uzgodnień – a doświadczenia m.in. pobliskiej Pszczyny, której GDDKiA odmówiła niedawno realizacji podobnej inwestycji, mogą wzbudzać uzasadnione wątpliwości co do ostatecznej skuteczności takich działań), a także m.in. z zapisami obligującymi gminę do zabezpieczenia środków na ten cel w tegorocznym budżecie (wskazywano między innymi, że projekt nie określa źródła finansowania wykonania koncepcji w strukturze budżetu). Zdaniem niektórych radnych i burmistrza, koncepcja taka wymaga uprzednich działań planistycznych, które – jak wskazuje doświadczenie i znajomość wymaganych prawem procedur w tym zakresie – mogą potrwać znacznie dłużej, niż do końca bieżącego roku. Wyrażono również opinię, że w uchwale intencyjnej nie powinno wskazywać się konkretnej lokalizacji węzła, a należy to raczej zostawić w gestii Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, czyli zarządcy DK1 i jedynego podmiotu, który może skutecznie zdecydować o realizacji inwestycji na tej drodze i uwzględnić przy tym możliwości techniczne i priorytety w zakresie bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego.

Radni PiS utrzymywali jednak, że tego typu uchwała intencyjna nie wymaga podania źródeł finansowania w budżecie, a koszt koncepcji – która ich zdaniem jest potrzebna do rozmów z DK1 – jest na tyle niewielki (maksymalnie 30 tysięcy złotych, choć prawdopodobnie niższy), że środki na ten cel w budżecie w ciągu roku na pewno się znajdą. Ich zdaniem, wskazanie lokalizacji węzła jest bardzo ważne i powinna tego dokonać właśnie gmina, gdyż to ona w największym stopniu posiada znajomość potrzeb mieszkańców, zaś właśnie na skrzyżowaniu ulicy Ligockiej z DK1 jest obecnie najbardziej niebezpiecznie i to tam tworzą się największe korki, tam też istnieją największe potrzeby w tym zakresie. Ich zdaniem, należy działać możliwie jak najszybciej. ►

▷ Ponieważ radni Prawa i Sprawiedliwości nie zgodzili się na wprowadzenie poprawek w projekcie uchwały, uwzględniających te zastrzeżenia, większość radnych zgromadzonych na sesji w głosowaniu nie poparła projektu. Burmistrz – uznając, że temat ten jest jednak bardzo ważny i wart podjęcia – wniósł o wprowadzenie do porządku obrad nowego projektu uchwały, uwzględniającego zapisy odrzuconego przez Radę Miejską projektu, z zastrzeżeniami zgłoszonymi przez radnych innych ugrupowań i o bardziej ogólnej treści. W projekcie ujęto postulat, aby podjąć działania zmierzające do budowy węzła w drodze krajowej, ale w miejscu wskazanym przez GDDKiA, uwzględniającym zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom ruchu drogowego i możliwości techniczne realizacji inwestycji, oraz zwrócono się do właściwych podmiotów w celu podjęcia konkretnych działań w zakresie realizacji inwestycji. Uchwała w tym kształcie uzyskała wymaganą większość i została przyjęta. (BRM/UM | Red.) ■

FOT. PAMEL MŁODKOWSKI

Czechowicka oczyszczalnia ścieków z lotu ptaka

Z wizytą w oczyszczalni

Z funkcjonowaniem miejskiej OCZYSZCZALNI ścieków oraz z inwestycjami realizowanymi w obiekcie w ramach pierwszego i drugiego etapu projektu „Regulacja gospodarki wodno-ściekowej w Gminie (...)”, dofinansowanego ze środków Funduszu Spójności, zapoznana się KOMISJA ROZWOJU I ROLNICTWA Rady Miejskiej na posiedzeniu wyjazdowym, które odbyło się 8 maja br.

I etap

W ramach pierwszego etapu projektu zrealizowano modernizację istniejących oraz budowę nowych obiektów na terenie oczyszczalni. W ramach realizowanej wówczas rozbudowy powstały m.in. tzw. budynek krat (część naziemna), piaskowniki, osadniki wstępne, fermenter, zagęszczacz osadu, komora predenitryfikacji, komora

i denitryfikacji, stację odwadniania osadu i stację dozowania PIX. Całkowicie została przy tym przebudowana gospodarka osadowa – wymieniono większość wyposażenia mechanicznego (w szczególności urządzenia oczyszczania wstępnego) oraz rozbudowano kubaturę stopnia biologicznego, tak aby umożliwić biologiczne usuwanie fosforu i azotu przy docelowym ładunku. ▶

defosfatacji, pompownia przewalowa, wydzielona komora fermentacyjna, zbiornik osadu przefermentowanego, zbiornik biogazu (o pojemności 1000 metrów sześciennych), odsiarczalnica, magazyn osadów, biofiltry oraz budynek techniczny (w którym zabudowano m.in. zagęszczacze mechaniczne, kotły oraz układ kogeneracji wraz z infrastrukturą towarzyszącą). Dodatkowo, modernizacji poddano komory nitryfikacji

II etap

Aktualnie trwa budowa budynków garażowych realizowanych dla potrzeb obu gminnych spółek zajmujących się gospodarowaniem ściekami, tj. Przedsiębiorstwa Inżynierii Miejskiej i Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji. W ramach drugiego etapu projektu budowany jest budynek garażowy dla Przedsiębiorstwa Inżynierii Miejskiej, w którym będą trzy miejsca dla specjalistycznych pojazdów do obsługi kanalizacji sanitarnej. Inwestycja pod koniec maja znajdowała się w końcowej fazie realizacji – do wykonania pozostała instalacja elektryczna wraz z wentylacją mechaniczną i inne prace wykończeniowe.

Poza wspomnianym projektem budowany jest kolejny budynek garażowy wraz z pomieszczeniem magazynowym oraz pomieszczeniami biurowymi dla Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji. Ponadto, w związku z planowanym przeniesieniem siedziby spółki Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do obiektów zlokalizowanych przy ulicy Czystej, część pomieszczeń w budynku administracyjnym oczyszczalni ścieków została przekazana na biura dla tej spółki. Ponadto w budynku technicznym nr 26, w którym zabudowano agregat kogeneracyjny i inne urządzenia ciągu przeróbki osadów ściekowych, nadbudowano piętro na zaplecze szatniowo-socjalne dla pracowników spółki. ▶

▷ Komisja zapoznana się również z funkcjonowaniem wybudowanego w ramach drugiego etapu projektu agregatu kogeneracyjnego o mocy 200 kilowatów. Agregat jest zasilany paliwem wytwarzanym w istniejącej instalacji biogazu na terenie oczyszczalni ścieków, wybudowanej w ramach pierwszego etapu projektu. Dzięki zabudowie drugiego układu kogeneracyjnego około 80 procent energii elektrycznej zużywanej na oczyszczalni ścieków jest wytwarzana przez agregat.

Jak pracuje oczyszczalnia?

Komisja zapoznana się z procesem technologicznym oczyszczalni oraz z procesem sterowania pracy przepompowni ścieków na terenie gminy, a także z systemem funkcjonowania sieci wodociągowej i ciepłowniczej.

Cały proces technologiczny oczyszczalni jest zautomatyzowany i opomiarowany, a zainstalowana aparatura umożliwia pełne jego monitorowanie, w tym kontrolę ilości ścieków i ich parametrów oraz ilości tlenu, azotu azotanowego i amonowego, a także fosforu. Ponadto – dzięki zastosowaniu specjalistycznych urządzeń – możliwe jest również prowadzenie stałego, bieżącego monitoringu przepływów chwilowych i ewentualnych awarii zarówno na oczyszczalni, jaki i w sieci i przepompowniach (37 istniejących oraz kolejnych 25 budowanych w ramach drugiego etapu projektu) itp.

Technologia oczyszczania ścieków stosowana w czechowickim zakładzie polega na oczyszczaniu mechaniczno-biologicznym ze zintegrowanym usuwaniem związków biogenych. Ścieki dopływają na oczyszczalnię przede wszystkim z sieci kanalizacyjnej, a dodatkowo są dowożone beczkowaniami na punkt przyjęć, z którego – po uśrednieniu ładunku, nocą – kierowane są na ciąg technologiczny.

Ścieki wpływające na oczyszczalnię dopływają najpierw do komory rozdzielu z kratą tzw. rzadką, która zatrzymuje większe zanieczyszczenia, a następ-

nie na trzy razy o większej gęstości, które zatrzymują zanieczyszczenia o wielkości powyżej pięciu milimetrów. Kraty są płukane celem zmniejszenia ich ładunku, a następnie odwadnianie przed przekazaniem do utylizacji. Dalej ścieki wpływają do zbiornika, gdzie zamontowanych jest sześć pomp ściekowych. Następnie transportowane są na piaskownik, gdzie są napowietrzane, a zatrzymany piasek jest płukany (a po odwodnieniu przekazywany do zagospodarowania). Następnie ścieki wpływają na dwa osadniki wstępne, w których

zatrzymywane są zanieczyszczenia organiczne. Dalej ścieki grawitacyjnie dopływają do komory defosfatacji, gdzie pompowany jest osad czynny recyrkulowany. W komorze defosfatacji osad czynny asymiluje fosfor. Z komory defosfatacji ścieki przepływają do komory denitryfikacji (gdzie azot jest redukowany do azotu cząsteczkowego), a następnie do komory nitryfikacji z mieszałem i układem napowietrzania. W zależności od poziomu azotu amonowego w komorze nitryfikacji włączana jest dmuchawa, celem dostarczenia odpowiedniej ilości tlenu. Następnie ścieki są kierowane na osadniki wtórne, gdzie następuje ich tzw. sklarowanie – zatrzymany osad kierowany jest do ciągu oczyszczania biologicznego, a część na zagęszczacze mechaniczne, celem

Cały PROCES TECHNOLOGICZNY oczyszczalni jest zautomatyzowany, opomiarowany i monitorowany. Wytwarzany osad jest CZYSTY BIOLOGICZNY.

zagęszczenia i poddania procesowi fermentacji metanowej. W dalszej kolejności osady kierowane są najpierw do wydzielonej komory fermentacyjnej, gdzie zachodzi proces ich unieszkodliwiania, a następnie na zmodernizowaną stację osadu.

Oczyszczone ścieki są odprowadzane do rzeki Hownicy, zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym. Wytwarzany osad jest czysty biologicznie i wykorzystuje się go do celów rolniczych. Osad z pompowni osadów zmieszanych przekazywany jest do komory fermentacyjnej, gdzie wytwarzany jest biogaz, który przesyłany jest do zbiornika o pojemności 1000 metrów sześciennych i wykorzystywany jest do ogrzewania komory fermentacyjnej oraz budynków oczyszczalni ścieków i w stu procentach

pokrywa zapotrzebowanie w ciepło. Ponadto, biogaz przetwarzany jest w energię elektryczną, co zaspokaja aż około 80 procent zapotrzebowania oczyszczalni w prąd.

W celu zabezpieczenia obiektu przed zalaniem, w ramach pierwszego etapu wspomnianego projektu wybudowano pompownię przewalową, która umożliwia odprowadzanie ścieków przy wyższym poziomie wody w rzece. Zamontowano w niej dwie pompy o wydajności 1.800 metrów sześciennych każda. (BRM/UM | Red.) ■

NA PODSTAWIE PROTOKOŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

FOT. PAMEL MŁODKOWSKI

Z frontu robót

Przebudowa ulicy Adama ASNYKA w Czechowicach-Dziedzicach oraz ulicy Jana OZAISTA w Zabrzegu to główne tematy przetargów, które w kwietniu i maju br. ogłosił Urząd Miejski. Trwają również systematyczne nasadzenia ponad 13 tysięcy kwiatów!

Na początku kwietnia gmina ogłosiła przetarg na **przebudowę ulicy Asnyka w Czechowicach-Dziedzicach**. Jak informowaliśmy już w poprzednim numerze biuletynu, w marcu Rada Miejska przeznaczyła część środków na przebudowę ulicy, a projekt i zezwolenie na realizację inwestycji drogowej są już gotowe.

Gruntowna przebudowa ulicy ma być realizowana w latach 2019-2020 i została wpisana do wieloletniej prognozy finansowej gminy – w przyszłym roku planuje się na ten cel dodatkowe 2 miliony 300 tysięcy złotych, a gmina stara się o dofinansowanie inwestycji ze środków budżetu państwa z Funduszu Dróg Samorządowych na rok 2019 (możliwe do pozyskania jest od 50 do 85 procent kosztów kwalifikowanych inwestycji, czyli aż trzy miliony złotych).

Zakres prac w ramach zadania obejmuje m.in. przebudowę i rozbudowę drogi o długości około 550 metrów, przebudowę chodników pieszych, a także przebudowę oraz budowę miejsc postojowych w pasie drogowym, przebudowę zjazdów, budowę wyspy przejazdowej i budowę oraz przebudowę kanalizacji deszczowej. W ramach inwestycji wykonana ma zostać również przebudowa odcinków sieci elektroenergetycznej oraz przebudowa odcinków sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej.

W przetargu zgłoszono sześć ofert – najwyższą opiewała na kwotę ponad 6,1 miliona złotych, a najniższą 3.297.325,89 złotych (najkorzystniejszą ofertę dla gminy przedstawiła F.H.U. BESKID-BRUK Paweł Kłaptocz z Czechowic-Dziedzic).

Na początku czerwca br. ogłoszono przetarg na **przebudowę ulicy J. Ozaista w Zabrzegu**. Przedmiot

zamówienia obejmuje m.in. przebudowę drogi o powierzchni jezdni około 938 metrów kwadratowych i długości około 204 metrów, wraz z pobocznymi ziemnymi oraz zjazdami i dojazdami do posesji. W ramach inwestycji planuje się również wymianę istniejącego wodociągu o długości około 186 metrów wraz z przyłączami.

Jeszcze pod koniec kwietnia br. rozstrzygnięto przetarg na **dostawę i nasadzenie roślin jednorocznych wraz z pielęgnacją i utrzymaniem wykonanej nasady, utrzymaniem terenów zieleni urządzonej oraz wykonaniem jesiennej nasady sezonowej na terenie gminy**. Zakres prac obejmuje m.in. porządkowanie i przygotowanie terenu pod nasadę oraz wykonanie nasady roślinami jednorocznymi i wieloletnimi (m.in.: spulchnienie gleby rodzimej, uzupełnienie warstwą ziemi urodzajnej, żyznej lub kompostowej terenów przeznaczonych do obsady, zasilanie nawozami mineralnymi wieloskładnikowymi, zastosowanie absorbentu wody, dostawa roślin, obsada kaskad, donic kwietnikowych, terenów zielonych, montaż wież kwietnikowych wraz z ich obsadą, czyszczenie powierzchni granitowych kaskad oraz mulczowanie korą okrywową terenów zieleni urządzonej), utrzymanie wykonanej nasady i kaskadowych konstrukcji kwietnikowych oraz terenów zieleni urządzonej (m.in. plewienie, codzienne – w razie takiej konieczności – podlewanie, zasilanie roślin nawozem wieloskładnikowym, plewienie terenów zieleni urządzonej, przycinanie i formowanie roślin, odchwaszczanie oraz zagospodarowanie powstałych odpadów), usunięcie nasady jednorocznej wraz z wyrównaniem terenu, usunięcie kwiatów jednorocznych i usunięcie ziemi z konstrukcji kwietnikowych, demontaż konstrukcji kwietnikowych, a także uporządkowanie i przygotowanie terenu pod nasadę oraz wykonanie i utrzymanie jesiennej nasady sezonowej.

Zadanie, w ramach którego **nasza gminę upiększy w tym roku ponad 13 tysięcy kwiatów**, za kwotę ofertową 194.151 złotych brutto wykonuje Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ANTICA Teresa Czerwińska-Dudziak z Goczałkowic-Zdroju.

O przetargu na **zagospodarowanie zielenią pasa drogowego ulicy R. Traugutta** piszemy na stronie 5. Najkorzystniejszą ofertę – na kwotę 173.999,99 złotych – przedstawiło Centrum Ogrodnicze KULKA Sandra Kulka z Tychów. (IZD,ZP/UM | Red.) ■

FOT. NORMANACK | WIKIMEDIA.ORG

Przydomowy kompostownik może otrzymać właściciel każdej nieruchomości zamieszkałej na terenie gminy, wystarczą złożone odpowiednie wnioski. To nie tylko bardzo dobry sposób na zagospodarowanie resztek roślinnych, ale również doskonała recepta na pozbycie się wielu odpadków i wytworzenia przy tym we własnym zakresie zdrowego nawozu dla roślin ogrodowych.

CZARNE ZŁOTO dla ogrodu

W każdym ogrodzie podczas zabiegów pielęgnacyjnych powstaje dużo organicznych odpadów, obejmujących m.in. resztki skoszonych traw, chwastów, liści, przyciętych pędów, cienkich gałęzi i innych z gospodarstwa domowego. Najbardziej pożytecznym, ekologicznym sposobem ich utylizacji jest kompostowanie. Proces ten w najbardziej skuteczny sposób przebiega w urządzeniach do tego przeznaczonych zwanych kompostownikami.

Kompostowanie (organiczny recykling) jest naturalną metodą zagospodarowania odpadów. **Kompost stanowi naturalny, bardzo cenny nawóz organiczny** powstający w efekcie tlenowego rozkładu biomasy. Z pomocą w tych procesach przychodzą bakterie, termofilne promieniowce, pleśnie oraz pierścienice, głównie dżdżownice – działanie tych organizmów – w obecności tlenu, w odpowiedniej temperaturze, wilgotności i warunkach – pozwala rozkładać odpady organiczne na proste składniki, łatwo przyswajalne przez nowo rozwijające się rośliny. Kompost użyznia glebę, dostarcza jej próchnicy, spulchnia ją, dobrze napowietrza oraz utrzy-

Kompostuj – nie wyrzucaj, nie marnuj!

Dzięki ponad 1600 KOMPOSTOWNIKÓW zakupionych przez gminę w ciągu ostatnich dwóch lat aż 22 procent nieruchomości z zabudową jednorodzinną na terenie miasta i sołectw ma możliwość łatwego i ekologicznego przetwarzania odpadów zielonych i kuchennych.

► muje odpowiednią dla roślin wilgotność, stanowiąc doskonały przyspieszacz wzrostu roślin. Z uwagi na jego stymulującą i zasilającą rolę, bywa nazywany przez ogrodników „czarnym złotem” albo „sercem ogrodu”. Z jednej strony kompostownik stwarza możliwość pożytecznego i proekologicznego spożytkowania organicznych odpadów, a z drugiej – daje szansę na bujny rozwój nowej roślinności.

Kompostowanie to nie tylko dbanie o ogród ale również o nasze środowisko. Co roku tysiące ton odpadów z ogrodu i kuchni jest wyrzucanych do kosza na śmieci, co zazwyczaj kończy się ich bardzo kosztowną utylizacją na Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych i jest szkodliwe dla środowiska naturalnego.

1629 kompostowników

Co piąta nieruchomość zabudowana domem jednorodzinnym w naszej gminie ma już kompostownik zakupiony i używany przez Urząd Miejski. Każdy mieszkaniec zabudowy jednorodzinnej (zamieszkałej) może złożyć wniosek o bezpłatne użyczenie kompostownika w biurze podawczym Urzędu Miejskiego (Plac Jana Pawła II 1, parter), a informacji na ten temat udziela Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa (III piętro, pokój 405, tel. **32 21 47 184**).

W 2017 roku gmina wydała mieszkańcom 819 kompostowników, w 2018 – 560, a w tym roku 239 (z 250 zakupionych – pod koniec maja br.

sięcy złotych, z czego wydano już 44,6 tys. - pozostałe środki pozwolą zakupić w tym roku jeszcze 30 sztuk.

Co kompostować, a czego NIE

Do kompostowania nadają się wszystkie odpady ogrodowe i niektóre organiczne odpady kuchenne. Można kompostować

Znaczną objętość (do 30%) i masę odpadów komunalnych stanowią składniki organiczne, które po KOMPOSTOWANIU stanowią doskonały nawóz zastępujący z powodzeniem nawozy sztuczne.

chwasty, darń, fusy z herbaty i kawy, gałązki z żywopłotu, igły sosnowe, kwiaty i liście, skoszoną trawę, obierki warzyw i owoców, skorupki jaj (zmiażdżone) i inne odpady kuchenne, roślinne i pochodzenia zwierzęcego, a także niezadrukowaną tekturę i papier. Nie nadają się natomiast

do kompostowania resztki mięsne, gdyż przyciągają szcury. Nie należy ponadto kompostować m.in. popiołu i węgla drzewnego (z wyjątkiem po-

piolu powstałego ze spalania węgla drzewnego),

papieru kolorowego, chorych roślin, materiałów nie ulegających rozkładowi (plastik, szkło, metale itp.), używanego żwirku dla kota (i innych zwierząt), odzwierzęcych odchodów, ścieków ani chemikaliów.

Jak używać kompostownik

Montaż kompostownika nie wymaga użycia narzędzi i zajmuje od 20 do 30 minut. Pojemnik należy ustawić w zacienionym miejscu umożliwiającym wygodne dojście i użytkowanie. Konieczne jest, aby kompostownik stał bezpośrednio na gruncie, co ułatwia mikroorganizmom i dżdżownicom dostęp do kompostu oraz pozwala na swobodny przepływ tlenu i nadmiaru wody. Należy również pamiętać, aby – lokalizując kompostownik – nie zakłócić estetyki otoczenia...

Kompostowany materiał należy układać warstwami, a przed wrzuceniem następnej partii dobrze jest przemieszać górną część kompostu. Nie wolno ubijać kompostowanej masy, gdyż może to uniemożliwić dopływ tlenu, niezbędny dla prawidłowego przebiegu procesu kompostowania. W przypadku kompostowania trawy poczekać, aż ona nieco przeschnie i zwieździe i dopiero wtedy można umieścić ją w kompostowniku. **Należy pamiętać, aby kłapa kompostownika była zawsze zamknięta** – pozwoli to utrzymać wewnątrz odpowiednią temperaturę i wilgotność.

O czym należy pamiętać

Kompostownik powinien być umieszczony w lekko zacienionym miejscu - ale takim, aby nie był uciążliwy dla sąsiada! Masa kompostowa ►

KOMPOSTOWNIKI zakupione przez gminę

▷ w kompostowniku powinna mieć zapewnioną cyrkulację powietrza, czyli warto, aby zawierała większe kawałki materiału (np. krótkie gałęzie). Kompost musi być wilgotny, ale nie mokry – zbyt mała wilgotność hamuje rozwój mikroorganizmów, zbyt duża z kolei może odciąć dopływ powietrza i wywołać butwienie.

Kompost wytwarza się w zależności od składowanego materiału od 8 do 12 tygodni i usuwa się go za pomocą łopaty lub szpadla przez zasuwkę w dolnej części kompostownika. Dojrzały kompost ma ciemny kolor i jest kruchy, grudkowaty i łatwo wchłania wilgoć. Powinien mieć zapach ziemi - nie może pachnąć zgnilizną ani

pleśnią. Kompost można stosować do nawożenia (np. trawnika), sadzenia (kwiatów, warzyw) oraz do poprawy jakości gleby. W przypadku, gdy kompost jest mocno zbity i zawiera grube elementy, które potrzebują więcej czasu na rozkład, należy je odzielić od reszty i ponownie umieścić w kompostowniku. (OS/UM | Red.) ■

Dzięki KOMPOSTOWNIKOWI, każdy może w prosty sposób przekształcić w przydatny kompost nie tylko swoje odpady ogrodowe, ale i - o czym często nie pamiętamy - resztki kuchenne. To skuteczna metoda szybkiego pozbycia się i zagospodarowania większości odpadów, które wyrzucamy do pojemników BIO. Przy okazji przypominamy, jak należy PRAWIDŁOWO SEGREGOWAĆ SWOJE ODPADY.

POPIOŁ DRZEWNY jako nawóz

Kompost zawiera dużo azotu i potasu ale bardzo mało fosforu, warto go wzbogacać w fosfor przesypując superfosfatem lub... **POPIOŁEM!** Jednak tylko popiołem tzw. drzewnym (np. z kominika), powstałym ze spalania drewna (ale nie drewna barwionego, impregnowanego czy lakierowanego!) i substancji roślinnych. Taki popiół sam w sobie już jest doskonałym nawozem – zawiera m.in. potas, fosfor, magnez, sód, wapń i wiele mikroelementów i pierwiastków śladowych (np. żelazo, krzem, siarka, bor, mangan). **Fosfor zawarty w popiele jest łatwiej przyswajalny przez rośliny niż ten z superfosfatu!**

POPIOŁ

pojemnik

tu wrzucam

- ✓ popiołu i żużel ze spalania węgla i drewna powstający w gospodarstwach domowych (kotłownia, kominik)

tu NIE wrzucam

- ✓ gorącego popiołu
- ✓ gruzu betonowego, ceglanego, kamieni itp.

PAMIĘTAJ

- ✓ popiół jest odbierany w systemie pojemnikowym
- ✓ do pojemnika ze względu bezpieczeństwa należy wrzucać wyłącznie zimny popiół
- ✓ nie należy zalewać popiołu wodą
- ✓ nie należy mieszać popiołu z innymi odpadami

ODPADY „BIO”

BRAZOWY pojemnik

tu wrzucam

- ✓ resztki kuchenne tj. resztki żywności (bez produktów mięsnych)
- ✓ obierki i skórki z owoców i warzyw, przeterminowane owoce i warzywa
- ✓ skorupki z jaj i orzechów
- ✓ niewykorzystane wyroby piekarskie (np. suchy chleb)
- ✓ fusy z kawy i herbaty
- ✓ papier zanieczyszczony produktami spożywczymi, w tym papierowe filtry z kawą oraz zużyte papierowe ręczniki

tu NIE wrzucam

- ✓ gałęzi z drzew i krzewów, trocin i kory drzew
- ✓ skoszonej trawy, liści, kwiatów, spadów owocowych
- ✓ kości zwierząt
- ✓ oleju jadalnego
- ✓ odchodów zwierząt, zużytych podłoży po zwierzętach domowych itp.
- ✓ popiołu z węgla kamiennego
- ✓ leków
- ✓ drewna, płyt wiórowych i pilśniowych MDF
- ✓ ziemi i kamieni
- ✓ płynnej żywności (np. zupa, jogurt)

PAMIĘTAJ

- ✓ wrzucaj odpady BIO luzem, w torbach papierowych lub w workach ulegających biodegradacji

POZOSTAŁE ODPADY KOMUNALNE NIESEGREGOWANE (ZMIESZANE)

kontener (pojemnik)

tu wrzucam

- ✓ odpady pochodzenia mięsnego, kości
- ✓ odpady higieniczne (podpaski, pieluchy jednorazowe, waciki, bandaże, plastry, wata, chusteczki higieniczne itp.)
- ✓ resztki mydła, kosmetyki typu tusz do rzęs, pomadka, puder itp.
- ✓ gąbki kąpielowe, myjki
- ✓ zużyte worki do odkurzaczy
- ✓ fajans, kryształ, szkło żaroodporne, szkło okularowe, potłuczone naczynia, szkło stołowe (np. szklanki), porcelana i wyroby ceramiczne, zniszczone z zawartością wosku
- ✓ lustro
- ✓ papier zabrudzony olejem lub smarem
- ✓ piasek i trociny oraz inne pozostałości po zwierzętach domowych
- ✓ tekstylia, tkaniny, obuwie
- ✓ tworzywa piankowe (z żywności)
- ✓ ołówki, flamastry
- ✓ papier woskowy, termiczny, faksowy
- ✓ kalka techniczna i maszynowa

tu NIE wrzucam

- ✓ odpadów, które można posegregować (do pojemnika/worka żółtego, zielonego, niebieskiego, brązowego i pojemnika na popiół)

PAMIĘTAJ

- ✓ o prawidłowej segregacji

METALE, TWORZYWA SZTUCZNE OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE

ŻÓŁTY pojemnik (worek)

tu wrzucam

- ✓ puste i zgniecione butelki plastikowe bez nakrętek
- ✓ nakrętki
- ✓ folie i torebki z tworzyw sztucznych
- ✓ papier lakierowany i powleczony folią
- ✓ segregatory
- ✓ długopisy
- ✓ plastikowe opakowania po produktach spożywczych
- ✓ pojemniki po środkach czystości i kosmetykach (np. proszkach do prania, szamponach, paście do zębów itp.)
- ✓ opakowania po sokach, mleku i inne opakowania wielomateriałowe
- ✓ plastikowe opakowania po margarynie i maśle, opakowania po olejach jadalnych i chemii gospodarczej
- ✓ aluminiowe puszki po napojach i sokach
- ✓ puszki po konserwach
- ✓ folię aluminiową
- ✓ drobne części metalu
- ✓ zabawki (bez elementów elektronicznych)
- ✓ kasety magnetofonowe, VHS, płyty winylowe, CD itp.
- ✓ kapsle z butelek, zakrętki ze słoików
- ✓ opakowania styropianowe (opakowania ze sprzętu AGD i RTV, mebli itp.)
- ✓ puste opakowania po aerozolach (tj. po kosmetykach)

tu NIE wrzucam

- ✓ butelek i pojemników z zawartością
- ✓ opakowań po lekach i zużytych artykułów medycznych
- ✓ opakowań po olejach silnikowych
- ✓ części samochodowych
- ✓ zużytych baterii i akumulatorów
- ✓ puszek i pojemników po farbach i lakierach
- ✓ zużytego sprzętu elektronicznego i AGD

PAMIĘTAJ

- ✓ zgnieć opakowanie (butelki typu PET, aluminiowe puszki) aby zmniejszyć jego objętość
- ✓ odkręć nakrętkę z butelki

SZKŁO

ZIEŁONY pojemnik (worek)

tu wrzucam

- ✓ puste butelki, słoiki szklane po napojach i żywności (bez kapsli, korków i nakrętek)
- ✓ puste szklane opakowania po kosmetykach i środkach pielęgnacyjnych (z wyjątkiem opakowań wykonanych z trwale ze sobą połączonych kilku surowców)

tu NIE wrzucam

- ✓ potłuczonego szkła
- ✓ wyrobów ceramicznych, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów
- ✓ szkła okularowego
- ✓ szkła żaroodpornego
- ✓ zniszczone z zawartością wosku
- ✓ żarówek, świetlówek i reflektorów
- ✓ opakowań po lekach, rozpuszczalnikach i olejach silnikowych
- ✓ luster
- ✓ szyb okiennych i zbrojonych
- ✓ monitorów i lamp telewizyjnych
- ✓ termometrów i strzykawek
- ✓ opakowań po chemii
- ✓ opakowań wykonanych z trwale ze sobą połączonych kilku surowców

PAMIĘTAJ

- ✓ nie tłucz szkła przed wyrzuceniem
- ✓ wrzucaj opakowania bez zawartości
- ✓ odkręć nakrętkę, kapsel
- ✓ szkło można przetworzyć w całości i nie potrzebuje dodatkowych elementów by powstał z niego kolejny produkt

PAPIER

NIEBIESKI pojemnik (worek)

tu wrzucam

- ✓ gazety, czasopisma, książki, zeszyty, katalogi, prospekty
- ✓ papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki, papeterię
- ✓ papier opakowaniowy
- ✓ torby i worki papierowe
- ✓ opakowania z papieru, karton, tekturę (także falistą)

tu NIE wrzucam

- ✓ zużytych ręczników papierowych oraz zużytych chusteczek higienicznych
- ✓ papieru lakierowanego i powleczonego folią
- ✓ papieru zatłuszczonego lub zabrudzonego
- ✓ kartonów po mleku i napojach oraz pozostałych opakowań wielomateriałowych
- ✓ papierowych worków po nawozach, cementach i innych materiałach budowlanych
- ✓ tapet
- ✓ pieluch jednorazowych i innych materiałów higienicznych
- ✓ zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych
- ✓ ubrań

PAMIĘTAJ

- ✓ z odpadów papierowych usuń wszystkie zszywki, klamerki, elementy metalowe lub plastikowe

ODPADY WIELKOGABARYTOWE

Odpady, które powstają w naszych domach, ale ze względu na swoje wymiary nie mieszczą się w standardowych pojemnikach.

Do odpadów wielkogabarytowych należą m.in. elementy wyposażenia mieszkań takie jak meble, sofy, kanapy, dywany, wykładziny, szafki, stoły, krzesła itp.

DO ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH NIE NALEŻĄ:

- ✓ wszelkiego rodzaju części budowlane takie jak panele, płyty gipsowo-kartonowe, belki, płyty, okna i ramy okienne, drzwi, rolety, płytki
- ✓ wszelkiego rodzaju części sanitarne takie jak: wanny, umywalki, muszle toaletowe i spluczkki, grzejniki, rury, rynny
- ✓ takie odpady jak: części samochodowe, zużyte opony, motorowery, kosiarki, odpady ogrodowe, worki na śmieci lub kartony z odpadami domowymi
- ✓ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

50 lat „Jedenastki” Jubileuszowa uroczystość w przedszkolu

**50 LAT TEMU powstało
Przedszkole Publiczne nr 11
w Czechowicach-Dziedzicach.
Mająca za sobą pięć dekad
działalności placówka
jest jedynym przedszkolem
w gminie prowadzącym
oddziały integracyjne.
A zaczynało w... baraku!**

W związku z jubileuszem, 25 kwietnia br. w placówce odbyła się okolicznościowa uroczystość.

Uroczyste obchody

Obecnych sukcesów w pracy z najmłodszymi mieszkańcami miasta gratulował całą kadrze przedszkola, z dyrektorem **Mariolą Pawełek** na czele, Burmistrz Czechowic-Dziedzic **Marian Błachut**. Nie zapomniano również o tych, którzy piękną historię czechowickiej „Jedenastki” tworzyli w przeszłości. Podziękowania dla wszystkich byłych pracowników placówki odebrała **Krystyna Mizera**, emerytowana dyrektorka przedszkola, która w placówce przepracowała 29 lat.

W uroczystości, obok burmistrza uczestniczyli również m.in. Zastępca Burmistrza **Maciej Kołoczek**, Przewodniczący Rady Miejskiej **Damian Żelazny** i Skarbnik Miasta **Monika Środa**, a także przedstawiciele Zespołu Placówek Oświatowych, Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz bielskiej delegatury Kuratorium Oświaty. Wśród zaproszonych gości znaleźli się również byli pracownicy przedszkola oraz przedstawiciele wspierających działalność placówki rodziców. Dzieci przygotowały program artystyczny, w którym zaprezentowały się wszystkie grupy wiekowe przedszkolaków.

FOT. LUKASZ PLATEK

Ciekawa jest historia placówki, która zaczynała swoją działalność bardzo skromnie, a mianowicie w przyzakładowym... baraku.

W przyzakładowym baraku

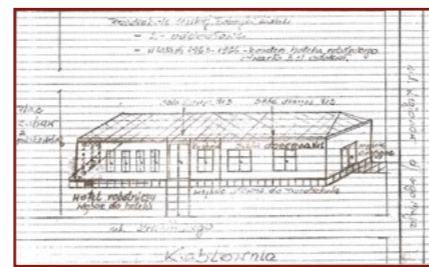
W 1953 roku kierownictwo Śląskiej Fabryki Kabli w Czechowicach-Dziedzicach podjęło decyzję o otwarciu swojego zakładowego przedszkola. Placówka tymczasowo została zlokalizowana w zakładowym, drewnianym baraku, który stał tuż za ogrodzeniem zakładu (obecnie na tym terenie znajduje się hala fabryczna), bokiem do ulicy 1 Maja (obecnie ul. Legionów). Główne wejście do baraku znajdowało się od ulicy Z. Krasińskiego. Za wejściowymi drzwiami do baraku znajdowała się szatnia. W prawo od niej wiodł obszerny korytarz, na którego końcu były schody służące do występów dzieci. Z korytarza wchodziło się kolejno do kuchni, umywalni i toalet dla dzieci oraz dwóch sal do zajęć. W korytarzu znajdowało się jedno okno i wychodziło na ogród. W lewej części baraku funkcjonował hotel robotniczy, do którego wchodziło się bocznym wejściem.

Obecny budynek
PRZEDSZKOLA i...
pierwszy, czyli
drewniany barak
(u góry)

Od początku swojej działalności przedszkole było jednooddziałowe, później otwarto drugi oddział. W latach 1963-1966 kosztem pomieszczeń hotelu robotniczego wygospodarowano dodatkową salę, w której znalazł miejsce trzeci oddział przedszkolny. Za barakiem znajdował się ogród, gdzie dla dzieci urządzono plac zabaw z piaskownicą. Sale przedszkolne posiadały wręcz bajkowy wystrój - sala maluchów była niebieska, średniaków - różowa, starszaków - zielona.

Aby polepszyć warunki pobytu dzieci w przedszkolu, dyrekcja zakładu postanowiła wznieść nowy obiekt przedszkolny. Zaczęto go budować w 1968 roku, a do użytku oddano 17 lipca 1969 roku. W kronice przedszkolnej tak oto opisane jest to wydarzenie: „W 1968 w miejscu gdzie falowało zboże, staraniem aktywu Śląskiej Fabryki Kabli (...) rozpoczęto budowę nowego przedszkola. Z dnia na dzień, zmieniło się jego oblicze. Ofiarna postawa załogi Fabryki Kabli, pracowite ręce żołnierza ▶

SZKIC: J. WĘGRZYN
W: B. PAJĄK – „Z DZIEJÓW OŚWIATY (...)”

▶ *dziców, sprawiły to, że 17 lipca 1969 roku przekazane zostało do dyspozycji wychowawcom nowe przedszkole w pełnej okazałości, będące zaszczytną legitymacją troski społeczeństwa o młodą latorośl, która ma wyrósć na wartościowych obywateli, budujących potęgę wolnej Kochanej Ojczyzny”.*

W księdze pamiątkowej przedszkola jest dotyczący tamtego dnia: „Z okazji otwarcia Przedszkola Śląskiej Fabryki Kabli podziękowanie gorące od Egzekutywy KPPZPR i Prezydium Powiatowej Rady Narodowej dla Załogi ŚFK, Kierownictwa Zakładu, Zjednoczenia za piękny dar dla dzieci dzielnich pracowników Kablowni. I sekretarz KPPZPR”. W 1970 roku do przedszkola uczęszczało już 120 dzieci.

Dyrektorkami placówki były: **Aniela Plaskura** (w latach 1953-1960), **Henryka Węgrzyn** (1960-1986) oraz wspomniane **Krystyna Mizera** (1986-2002) i **Mariola Pawełek** (od 2002 roku do dziś).

Nauka, zabawa i integracja

Jest to obecnie jedyne przedszkole w Czechowicach-Dziedzicach, które prowadzi oddziały integracyjne. Pierwszy taki oddział uruchomiono we wrześniu 2005 roku, kolejny rok później. Do grup integracyjnych uczęszczają zarówno dzieci pełnosprawne, jak i te z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Organizowane są tutaj zajęcia rewalidacyjne – prowadzą je m.in. pedagodzy specjaliści, logopeda, psycholog i specjalista rehabilitacji ruchowej. Do grup takich uczęszcza po 15-20 dzieci, a w każdym oddziale pracuje równoległe dwóch nauczycieli. Prowadzone są również specjalistyczne zajęcia Wczesnego Wspomagania Rozwoju dla dzieci z różnorodnymi zaburzeniami rozwojowymi.

FOT. LUKASZ PLATEK

W placówce stworzono wszystkim dzieciom znakomite warunki. Przedszkole znajduje się w piętrowym, wyremontowanym budynku, a każda grupa dzieci ma do dyspozycji przestronną, jasną salę wraz z łazienką. Obiekt posiada bardzo duży, zadbane ogród z wieloma atrakcyjnymi urządzeniami do zabaw ruchowych. Personel przedszkola to zgrany zespół mający na celu tworzenie optymalnych warunków sprzyjających rozwojowi dziecka. Prowadzone są również liczne za-

GRATULACJE od Burmistrza Mariana Błachuta, jego zastępcy Macieja Kołoczka oraz Skarbnik Miasta Moniki Środy przyjmuje dyrektorka placówki Mariola Pawełek.

FOT. GAZETA CZECHOWICKA

Pamiętano również o byłych, zasłużonych pracownikach przedszkola – podziękowania dla nich złożono na ręce Krystyny Mizery, emerytowanej dyrektorki placówki (na zdjęciu – z prawej, z obecną dyrektorką Mariolą Pawełek, po lewej).

jęcia dodatkowe, m.in. rytmika i język angielski.

(Ł.P. i Red. oraz na podstawie: BARBARA PAJĄK – „Z DZIEJÓW OŚWIATY CZECHOWIC-DZIEDZIC” | Red.) ■

FOT. LUKASZ PLATEK

FOT. LUKASZ PLATEK

Z głębokim żalem

13 maja 2019 r. przyjęliśmy wiadomość
o śmierci wybitnego czechowiczana
i architekta

Stanisława Niemczyka

przewodniczącego

Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej
w Czechowicach-Dziedzicach

uhonorowanego wieloma nagrodami, m.in. najbardziej prestiżową polską nagrodą architektoniczną SARP oraz wieloma medalami za zasługi dla budownictwa sakralnego i medalami za propagowanie kultury chrześcijańskiej, m.in. od papieża Jana Pawła II „Pro Ecclesia et Pontifice”, Papieskiej Rady ds. Kultury „Per Artem ad Deum” „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” i orderem Ecce Homo.

Urodzony w 1943 r. w Czechowicach-Dziedzicach architekt nazywany „polskim Gaudim”, pozostawił w naszym mieście niezwykłą architektoniczną spuściznę – najlepszą realizację architektoniczną na Śląsku w 1999 roku, ikonę polskiej architektury współczesnej – Kościół pw. Jezusa Chrystusa Odkupiciela. Stanisław Niemczyk na zawsze pozostanie w naszej pamięci, jako przyjaciel Czechowic-Dziedzic oraz aktywista i działacz, pełniący w od 2007 r. funkcję przewodniczącego Gminnej Komisji Architektonicznej – organu doradczego burmistrza, był również członkiem Komisji Rozwoju Miasta czechowickiej Rady Miejskiej II kadencji. W bieżącym roku na wniosek członków czechowickiej delegatury Regionalnej Izby Gospodarczej uhonorowano naszego wybitnego architekta Złotym Laurem Umiejętności i Kompetencji Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach.

Łączymy się w bólu z rodziną i bliskimi
zmarłego i zachowując go w naszej pamięci
żegnamy

Damian Żelazny

Marian Błachut

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Czechowicach-Dziedzicach
wraz z radnymi

Burmistrz
Czechowic-Dziedzic
oraz jego zastępcy
i współpracownicy

200 SADZONEK trafiło do miesz- kańców

27 kwietnia br. w ramach
akcji edukacyjnej „WYMIEN
SUROWCE WTÓRNE NA DRZE-
WA DLA CZYSTEGO NIEBA”
mieszkańcom gminy przeka-
zano 200 sztuk ozdobnych
sadzonek drzew liściastych.

Podczas akcji zebrano 200 kilogramów butelek typu PET – prawie dwa kontenery KP 7 oraz 45 kilogramów puszek metalowych. Z uwagi na duże zainteresowanie sadzonkami drzew akcja na tych samych zasadach ma zostać powtórzona we wrześniu bieżącego roku.

W akcji mogli wziąć udział mieszkańcy gminy – w zamian za dostarczenie minimum 30 butelek PET i 15 puszek metalowych po napojach spożywczych można było otrzymać jedną sadzonkę.

Posadzone na terenie naszej gminy drzewa – tym razem były to magnolie oraz ozdobne gatunki wiśni, śliw i jabłoni – z pewnością przyczynią się do poprawy estetyki naszego otoczenia, jak również wpłyną na poprawę jakości powietrza, którym wszyscy oddychamy.

(OS/UM | Ł.P.) ■

27 maja br. przez centrum Czechowic-Dziedzic przeszedł MARSZ EKOLOGICZNY.

Jak co roku, przedszkolaki i dzieci z czechowickich podstawówek spotkały się tego dnia na Placu Jana Pawła II, prezentując swoje hasła ekologiczne. Z rąk wiceburmistrza Macieja Kołoczka oraz dyrektora ds. finansowych LOTOS Biopaliwa Arkadiusza Klibera dzieciaki otrzymały dyplomy, nagrody i słodycze. Marsz Ekologiczny, organizowany w związku z obchodami ŚWIATOWEGO DNIA ZIEMI, przemaszerował przez centrum naszego miasta już po raz 23. (Ł.P.) ■

Co piszczy w bibliotece...?

26 kwietnia br. słuchacze
AKADEMII PIĘKNEGO CZASU
wzięli udział w wyjątkowym
wydarzeniu. Zaproszenie
czechowickiej biblioteki przy-
jął Zbigniew Gajzler – reżyser
i producent filmowy.

Podczas spotkania gość opowiedział o sobie oraz swoich dokonaniach artystycznych. Następnie, po krótkim wprowadzeniu do odbioru, obejmującym m. im. genezę powstania, przedstawienie głównej bohaterki oraz wyjaśnienie celu i przesłania filmu, zaprezentowano głośny dokument reżysera pt. „Kocham życie”.

Film ten to odważna próba zobrazowania życia kobiety dotkniętej rakiem piersi. Wola życia za wszelką cenę i chęć niesienia pomocy innym kobietom to broń, po którą sięga bohaterka filmu w walce z chorobą. Marzenna Lewandowska przed laty zachorowała na raka. Każde ujęcie filmu to subtelne wnikanie w sferę psychiki kobiety, która ma świadomość, że w każdej chwili może wystąpić reemisja choroby. W zamyśle reżysera dokument ma pokazać, że można być piękną i atrakcyjną kobietą nawet po mastektomii. Po prezentacji nie zabrakło czasu na dyskusję oraz wymianę opinii i rozważań na temat emocji towarzyszących w trakcie odbioru dokumentu. Przywołane zostały recenzje na temat filmu, m.in. wypowiedź Catherine le Blanc. Wszyscy uczestnicy pokazu wychodzili z biblioteki głęboko poruszeni tym, co zobaczyli na ekranie.

Maj to nie tylko miesiąc matur i kwitnących kasztanów, ale także święto książki, bibliotek i bibliotekarzy. W tym wyjątkowym czasie na słuchaczy akademii czekało wiele atrakcji. 9 maja, już po raz czwarty, miało miejsce „Wspólne czytanie”. Inicjatywa ta, polegająca na wspólnej lekturze ulubionych bajek z dzieciństwa przez babcię i wnuki, od lat cieszy się niesłabnącą popularnością. Lekturze towarzyszy zawsze słodki poczęstunek oraz dużo śmiechu i dobrej zabawy, zaś każdy z uczestników otrzymuje książkowy upominek. 10 maja, w ramach obchodów XVI TYGODNIA BIBLIOTEK, odbył się wykład pn. „Ja nie mam co na siebie włożyć!” –

o dylematach XIX-wiecznych dam. Prelekcję wygłosiła Marta Dąbrowska – historyk sztuki, Członkini Stowarzyszenia Historyków Sztuki oraz Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej „Krynolina”. Uczestniczki dowiedziały się m. in. jak zmieniały się modowe trendy w XIX wieku, skąd ówczesne damy czerpały inspiracje do swoich stylizacji oraz gdzie szyły lub kupowały suknie. Prelekcja była bogato ilustrowana zdjęciami oraz obfita w szereg anegdot i dowcipów. Uczestniczki bawiły się znakomicie. Na zakończenie doszły do wspólnego wniosku, iż bez względu na wiek, wielkość i zasobność szafy, kobieta nigdy nie ma co na siebie włożyć.

Choć tegoroczny maj dał się poznać jako wyjątkowo kapryśny, dla uczestników wyjazdu do Czech, który zorganizowano 18 maja, okazał się niezwykle łaskawy. Słońca na trasie nie zabrakło. Pierwszym punktem programu był Čižov i pozostałości żelaznej kurtyny, stanowiące pomnik minionej epoki. Następnie, spacerując po Parku Narodowym Podyje, uczestnicy dotarli do punktu widokowego na malowniczo położony po austriackiej stronie Hardeg z ruinami zamku. Tu był czas na odpoczynek i sesję zdjęciową. Ostatnim miejscem na trasie był Vranov nad Dyją, z urokliwie położonym zamkiem, określanym mianem perły baroku środkowoeuropejskiego. Kolejny wyjazd już w czerwcu, tym razem na Słowację. Miejmy nadzieję, że słońca również nie zabraknie.

W ramach transgranicznego projektu „Między stronami. Polsko-czeskie promowanie kultury na pograniczu” zorganizowano dwa kolejne przedsięwzięcia. W kwietniu czechowicką bibliotekę odwiedzili biblio-

FOT. MBP

FOT. MBP

tekarze z partnerskiego Frydlantu nad Ostravicą, aby przeprowadzić warsztaty animacyjne dla polskich dzieci. Uczestnicy poznali jedną z czeskich bajek, a następnie na jej kanwie wykonali pracę plastyczną – donicę pełną wiosennych kwiatów. Nie zabrakło także czasu na naukę języka czeskiego oraz wspólne śpiewanie czeskich piosenek. W maju z kolei odbyły się warsztaty tworzenia komiksów. Dzieci nie tylko poznały etapy pracy nad komiksem, ale także miały okazję spróbować swoich sił w wymyślaniu własnych historii, konstruując dialogi do istniejących już, profesjonalnych obrazków. Następnie odgrywali scenki, dodając więcej dramaturgii wymyślonym przez siebie bohaterom. Na zakończenie zajęć dzieci opowiadały o swoich ulubionych komiksach. Okazało się, że wielu polskich bohaterów jest również popularnych u naszych sąsiadów z Czech. (MAGDALENA WYGODA, MBP) ■

Marsz ekologiczny

FOT. LUKASZ PIĄTEK